

N.4199/2013 (Α 216)

**«Νέο Θεσμικό Πλαίσιο για τις δημόσιες Υπεραστικές οδικές
μεταφορές επιβατών – Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών
και άλλες διατάξεις (Ν.4199/2013 Α 216)»**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΕΡ ΑΣΤΙΚΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΕΠΙΒΑΤΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

**Άρθρο 1
Σκοπός - πεδίο εφαρμογής**

- Σκοπός των διατάξεων που περιλαμβάνονται στο πρώτο και δεύτερο μέρος του παρόντος νόμου είναι: α) η εξασφάλιση της συνεχούς προσφοράς δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, β) ο σχεδιασμός, η οργάνωση και λειτουργία δικτύων δημοσίων υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών που συνδέουν τα αστικά κέντρα μεταξύ τους και εξασφαλίζουν την οδική μεταφορά επιβατών από οικισμούς προς τα αστικά ή διοικητικά κέντρα ή προς άλλους οικισμούς ή προορισμούς με εργασιακό, εκπαιδευτικό, ιστορικό ή τουριστικό ενδιαφέρον, γ) η διασφάλιση της παροχής υψηλής ποιότητας δημοσίων υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, δ) η ρύθμιση της χορήγησης αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης δημοσίων υπεραστικών γραμμών ή δικτύων, καθώς και η ρύθμιση παντός είδους αποζημιώσεων σε αντιστάθμιση για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημοσίων οδικών υπεραστικών επιβατικών μεταφορών.
- Οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στο πρώτο και δεύτερο μέρος του παρόντος νόμου δεν έχουν εφαρμογή: α) στις αστικές δημόσιες οδικές μεταφορές επιβατών, β) στις μεταφορές επιβατών με τουριστικά ή ιδιωτικής χρήσεως λεωφορεία, οι οποίες δεν προσφέρονται αδιακρίτως και σε συνεχή βάση στο επιβατικό κοινό, γ) στις κατ' επάγγελμα μεταφορές επιβατών με μισθωμένα οχήματα εκτός του δικτύου αστικών ή υπεραστικών γραμμών.

**Άρθρο 2
Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου νοούνται:

- «Δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών»: οι μεταφορές επιβατών που εκτελούνται με κατάλληλα αυτοκίνητα, λεωφορεία υπεραστικού ή ημιαστικού τύπου

εκτός των αστικών περιοχών, προσφέρονται αδιακρίτως και σε συνεχή βάση στο επιβατικό κοινό έναντι κομίστρου, ακολουθούν προκαθορισμένες διαδρομές (υπεραστικές γραμμές) και επιτρέπουν την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών σε προκαθορισμένα σημεία (στάσεις).

2. «Δίκτυο δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών»:

το σύνολο των προκαθορισμένων υπεραστικών γραμμών εντός των γεωγραφικών ορίων μιας περιφερειακής ενότητας, στο οποίο περιλαμβάνονται και υπεραστικές γραμμές που έχουν την αφετηρία ή το τέρμα τους στην περιοχή αυτή.

3. «Δημόσιες αστικές οδικές μεταφορές επιβατών»: οι μεταφορές επιβατών που εκτελούνται με κατάλληλα λεωφορεία αστικού ή ημιαστικού τύπου, εντός περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως αστικές ή περιλαμβάνουν γραμμές που έχουν χαρακτηριστεί ως αστικές, ακόμα και αν εκτείνονται πέραν των αστικών περιοχών.

4. «Ρυθμιστική Αρχή»: η Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών που συνιστάται με τον παρόντα νόμο.

5. «Περιφέρεια»: το αυτοδιοικούμενο κατά τόπον νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που προβλέπεται από το άρθρο 3 παρ. 1 του ν.3852/2010 (Α 87) και αποτελεί το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

6. «Περιφερειακή ενότητα»: οι περιφερειακές ενότητες (νομοί) κάθε Περιφέρειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 3852/2010.

7. «Υπεραστική γραμμή»: η προκαθορισμένη διαδρομή, την οποία ακολουθούν τα λεωφορεία που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές μεταφορές επιβατών και η οποία περιλαμβάνει την αφετηρία, τις ενδιάμεσες στάσεις και το τέρμα.

8. «Υπεραστικές γραμμές ελεύθερης επιλογής»: δρομολόγια πέραν του δικτύου δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών, για τα οποία χορηγείται άδεια της Ρυθμιστικής Αρχής και διεξάγονται σε καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού με λεωφορεία υπεραστικού τύπου.

9. «Κανονισμός»: ο κανονισμός της ΕΕ 1370/2007 (ΕΕΕΚ L 315)

Άρθρο 3

Δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών

- Οι δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών προσφέρονται στο κοινό χωρίς διακρίσεις και σε συνεχή βάση, αποτελούν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (Υ.Γ.Ο.Σ.) σύμφωνα με το άρθρο 14 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κανονισμού, του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.
- Το εθνικό σύστημα των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών αποτελείται από το δίκτυο των υπεραστικών γραμμών και από τις αναγκαίες υποδομές.

Άρθρο 4

Δίκτυο υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών

- Το δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών εξυπηρετεί τις διαρκείς ανάγκες μετακινήσεων του επιβατικού κοινού με προγραμματισμένα δρομολόγια, στα οποία καθένας έχει πρόσβαση έναντι του καθορισμένου κομίστρου.
- Οι υπεραστικές γραμμές δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών εντός των καθορισμένων γεωγραφικών περιοχών, οι ελάχιστες απαιτήσεις μεταφορικού έργου

και οι ανώτατες τιμές χρέωσης των επιβατών και αποσκευών καθορίζονται από την αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος νόμου.

3. Οι δημόσιες οδικές μεταφορές επιβατών εκτός των αστικών περιοχών και των χαρακτηρισμένων αστικών γραμμών εντάσσονται στο δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, ακόμα και αν αφορούν τοπικές διαδρομές εντός των ορίων δήμου.
4. Οι υπεραστικές γραμμές οδικών μεταφορών επιβατών που υφίστανται πριν από την ισχύ του νόμου αυτού, διατηρούν το χαρακτηρισμό τους μέχρις ότου καταργηθούν ή τροποποιηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
5. Περιοχές ή γραμμές, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν χαρακτηρισθεί ως αστικές, διατηρούν το χαρακτηρισμό αυτόν.

Άρθρο 5 **Αρμόδιες αρχές**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών που συνιστάται με τον παρόντα νόμο, είναι η αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού, η οποία έχει την αρμοδιότητα να επεμβαίνει στις δημόσιες υπεραστικές οδικές επιβατικές μεταφορές σε όλη την επικράτεια, προκειμένου να διασφαλιστεί η προσφορά στο κοινό δημοσίων επιβατικών μεταφορών χωρίς διακρίσεις και σε συνεχή βάση.
2. Οι Περιφέρειες είναι οι αρμόδιες τοπικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού, οι οποίες έχουν την αρμοδιότητα εντός των γεωγραφικών τους ορίων:
 - α) να εποπτεύουν τους φορείς που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες υπεραστικών μεταφορών επιβατών,
 - β) να επιβάλουν κυρώσεις στους φορείς που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών.
 - γ) να προτείνουν στη Ρυθμιστική Αρχή σχετικά με:
 - αα) τον καθορισμό των υπεραστικών γραμμών λεωφορείων,
 - ββ) τη χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης δημοσίων επιβατικών μεταφορών στις περιφερειακές ενότητες,
 - γγ) τη χορήγηση αποζημίωσης παντός είδους σε αντιστάθμιση για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημοσίων επιβατικών υπηρεσιών,
 - δδ) τον καθορισμό ολοκληρωμένων δημοσίων επιβατικών μεταφορών με την έννοια του άρθρου 2 περίπτωση ιγ' του Κανονισμού εντός των ορίων τους,
 - δ) να προτείνουν στη Ρυθμιστική Αρχή την ανάθεση παροχής δημόσιας υπηρεσίας υπεραστικών επιβατικών μεταφορών χωρίς διαγωνισμό, όπου αυτό επιτρέπεται από τον Κανονισμό και τον παρόντα νόμο,
 - ε) να συλλέγουν στοιχεία για τη λειτουργία των υπεραστικών γραμμών, σύμφωνα με την τυποποίηση και την συχνότητα που καθορίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή,
 - στ) να εισηγούνται στην Ρυθμιστική Αρχή τροποποιήσεις στη λειτουργία του συστήματος υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών, καθώς και μέτρα για τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών.

Άρθρο 6 **Εκτέλεση δημοσίων υπεραστικών επιβατικών μεταφορών**

Η εκτέλεση των δημοσίων υπεραστικών επιβατικών μεταφορών γίνεται από πρόσωπα που εκτελούν κατ' επάγγελμα οδικές μεταφορές επιβατών με λεωφορεία υπεραστικού ή ημιαστικού τύπου κάθε κατηγορίας, που πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές της ισχύουνσας νομοθεσίας και έχουν λάβει σχετική έγκριση τύπου λεωφορείου από τις

αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 7 **Χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων ή και αποζημίωσης**

1. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής καθορίζονται οι λεπτομερείς κανόνες που αφορούν στις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται κατά την εκτέλεση δημοσίων υπεραστικών μεταφορών επιβατών. Για την απόφαση αυτή η Ρυθμιστική Αρχή λαμβάνει υπόψη τα γεωγραφικά και πληθυσμιακά δεδομένα, τις ανάγκες μετακινήσεων του επιβατικού κοινού σε κάθε περιφερειακή ενότητα, το κόστος των ελαχίστων προσφερομένων δημοσίων υπεραστικών μεταφορών επιβατών αλλά και την ανάγκη πρόσβασης των επιβατών στο δίκτυο υπεραστικών μεταφορών έναντι ευλόγου κομίστρου.
2. Η Ρυθμιστική Αρχή μπορεί να αναθέτει τις δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών χορηγώντας αποκλειστικό δικαίωμα παροχής των υπηρεσιών αυτών ή και αποζημίωση, αν αυτό είναι αναγκαίο για την εξασφάλιση της συνεχούς προσφοράς δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών στο καθοριζόμενο επίπεδο ελαχίστων απαιτήσεων.
3. Η ανάθεση της παροχής δημοσίων υπεραστικών μεταφορών επιβατών με χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος ή και αποζημίωση γίνεται με τη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού ή και κατ' εξαίρεση δι' απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με τον Κανονισμό, τον παρόντα νόμο, τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού και τους ειδικότερους κανόνες που θέτει η Ρυθμιστική Αρχή, τηρώντας τις αρχές της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της αναλογικότητας.

Άρθρο 8 **Διασφάλιση της συνεχούς παροχής υπεραστικών μεταφορών επιβατών**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή έχει υποχρέωση να διασφαλίζει τη συνεχή και ομαλή μεταφορά επιβατών σε όλο το δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών.
2. Σε περίπτωση διακοπής των υπηρεσιών υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών ή επικειμένου κινδύνου διακοπής τους, η Ρυθμιστική Αρχή έχει δικαίωμα να λαμβάνει έκτακτα μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5 του Κανονισμού, όπως εξειδικεύεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 9 **Σχεδιασμός υπεραστικών γραμμών**

1. Οι Περιφέρειες σχεδιάζουν το δίκτυο υπεραστικών επιβατικών μεταφορών κάθε περιφερειακής ενότητας εντός των γεωγραφικών ορίων τους και προτείνουν στη Ρυθμιστική Αρχή τον καθορισμό των υπεραστικών επιβατικών γραμμών.
2. Οι προτεινόμενες υπεραστικές γραμμές πρέπει να καλύπτουν τις βασικές υπεραστικές συνδέσεις, να εξυπηρετούν τις ανάγκες του επιβατικού κοινού και να

διασφαλίζουν την καλύτερη δυνατή πρόσβαση των επιβατών στο δίκτυο δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών.

3. Οι Περιφέρειες κατά το σχεδιασμό του δικτύου λαμβάνουν υπόψη τα πληθυσμιακά και γεωγραφικά δεδομένα, την ανάγκη μετακίνησης επιβατών, ιδίως από τις πιο απομακρυσμένες περιοχές, αλλά και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του υφισταμένου δικτύου οδικών υπεραστικών μεταφορών.

Άρθρο 10 **Βασικές κατευθύνσεις σχεδιασμού**

1. Κατά το σχεδιασμό του δικτύου δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών λαμβάνεται μέριμνα ώστε να καλύπτονται οι βασικές οδικές συγκοινωνιακές συνδέσεις μεταξύ των τοπικών και δημοτικών ενοτήτων με τα διοικητικά κέντρα των δήμων, τα κέντρα των δήμων με τα διοικητικά κέντρα των Περιφερειακών Ενοτήτων, των Περιφερειακών Ενοτήτων με το διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας και των διοικητικών κέντρων των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Περιφέρειας με την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη ή τα διοικητικά κέντρα άλλων Περιφερειακών Ενοτήτων ή Περιφερειών.
2. Ο σχεδιασμός του δικτύου πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τις ανάγκες μετακίνησης του επιβατικού κοινού από και προς άλλες πόλεις ή αστικά κέντρα ή προορισμούς χειμερινών ή θερινών διακοπών, που δεν αποτελούν διοικητικά κέντρα δήμων, Περιφερειακών Ενοτήτων ή της Περιφέρειας.
3. Στο σχεδιασμό του δικτύου δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών εντάσσονται και γραμμές που συνδέουν τοπικές κοινότητες ή οικισμούς με τα κέντρα των Δημοτικών Κοινοτήτων και Δημοτικών Ενοτήτων ή και μεταξύ τους.
4. Ο σχεδιασμός του δικτύου πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες μετακινήσεων μαθητών ή εκπαιδευομένων προς τα κέντρα εκπαίδευσης και των εργαζομένων προς τους χώρους εργασίας.
5. Ειδικά όσον αφορά στην Περιφέρεια Αττικής, εξαιρουμένης της περιφερειακής ενότητας νήσων, και στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, ο σχεδιασμός του δικτύου υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών αφορά μόνο τις υπεραστικές γραμμές εντός των γεωγραφικών ορίων τους, καθώς και την υπεραστική γραμμή Αθήνας - Θεσσαλονίκης.
6. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής ορίζονται οι κανόνες και τα κριτήρια στα οποία πρέπει να ανταποκρίνεται ο σχεδιασμός του δικτύου οδικών υπεραστικών επιβατικών μεταφορών από τις Περιφέρειες.

Άρθρο 11 **Περιγραφή υπεραστικών γραμμών**

1. Κάθε υπεραστική γραμμή περιλαμβάνει την αφετηρία, τη διαδρομή, τις ενδιάμεσες στάσεις για επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών και το τέρμα (τόπο άφιξης).
2. Όπου είναι δυνατόν, η αφετηρία και το τέρμα κάθε δρομολογίου θα γίνεται σε νομίμως λειτουργούντες σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων.
3. Τα δρομολόγια των υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών χαρακτηρίζονται ως «κοινά», όταν εκτελούν όλες τις ενδιάμεσες στάσεις μιας διαδρομής, «ταχέα» όταν εκτελούν ορισμένες στάσεις μιας διαδρομής και «υπερταχέα» όταν από την αφετηρία μέχρι το τέρμα δεν εκτελούνται ενδιάμεσες στάσεις επιβίβασης και αποβίβασης επιβατών.

Άρθρο 12 **Κίνηση επιβατών - Ελάχιστος αριθμός υποχρεωτικών δρομολογίων**

1. Οι Περιφέρειες πρέπει να συνοδεύουν τις προτάσεις τους για το δίκτυο των δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών με αναλυτικά στοιχεία για την επιβατική κίνηση ανά γραμμή σε ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία και ετήσια βάση, ώστε να προκύπτει η μέση διακύμανση της επιβατικής κίνησης εντός του ημερολογιακού έτους.
2. Οι υποβαλλόμενες προτάσεις για κάθε γραμμή του δικτύου υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών πρέπει να περιλαμβάνουν τον αριθμό των ελάχιστων υποχρεωτικών δρομολογίων, την περιοδικότητα αυτών και τη χρονική κατανομή των δρομολογίων εντός του ημερολογιακού έτους.
3. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής ορίζονται τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των ελάχιστων υποχρεωτικών δρομολογίων σε κάθε γραμμή υπεραστικών επιβατικών μεταφορών, καθώς και τα κριτήρια για τον καθορισμό του χρόνου εκτελέσεως κάθε δρομολογίου, ώστε να εξυπηρετούνται κατά το δυνατόν όλες οι κατηγορίες του επιβατικού κοινού.

Άρθρο 13 **Τεκμηρίωση περιφερειακού σχεδιασμού υπεραστικών γραμμών**

1. Οι προτάσεις των Περιφερειών για το δίκτυο δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών εντός των γεωγραφικών τους ορίων και τον καθορισμό των επιμέρους γραμμών και δρομολογίων πρέπει να τεκμηριώνονται από αναλυτικά στοιχεία της επιβατικής κίνησης, καθώς και από εκτιμήσεις για την εξέλιξη των αναγκών μετακινήσεων του επιβατικού κοινού.
2. Με βάση τα ισχύοντα κάθε φορά ανώτατα όρια χρέωσης των επιβατών και τα υπάρχοντα στοιχεία για την οικονομική βιωσιμότητα των υφισταμένων υπεραστικών γραμμών οδικών μεταφορών επιβατών, οι Περιφέρειες προτείνουν για κάθε γραμμή υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης ή και τη χορήγηση αποζημίωσης.
3. Οι Περιφέρειες δύνανται να ζητούν τα αναγκαία στοιχεία για τις υφιστάμενες γραμμές υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών από τους φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η εκμετάλλευση των υπεραστικών επιβατικών μεταφορών και τους οποίους εποπτεύουν.

Άρθρο 14 **Καθορισμός υπεραστικών γραμμών οδικών μεταφορών επιβατών**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει τις υπεραστικές γραμμές δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών. Για τις γραμμές αυτές υφίσταται υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος.
2. Για τον καθορισμό των υπεραστικών γραμμών δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών λαμβάνονται υπόψη οι προτάσεις των Περιφερειών και όλα τα πληθυσμιακά και γεωγραφικά δεδομένα, οι υφιστάμενες οδικές συνδέσεις, οι κοινωνικές και επιβατικές ανάγκες, αλλά και η επιβατική κίνηση, καθώς και τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία.
3. Για κάθε υπεραστική γραμμή δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει, αν θα ανατεθεί με αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης ή και με αποζημίωση.

4. Η Ρυθμιστική Αρχή ορίζει τα κριτήρια, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις για τον καθορισμό των υπεραστικών γραμμών δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών, τις αφετηρίες, τα δρομολόγια, τις ενδιάμεσες στάσεις και τα τέρματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 15 Σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων

1. Ως σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων νοούνται εγκαταστάσεις που είναι κατάλληλες να εξυπηρετούν τις ανάγκες οργανωμένης άφιξης και αναχώρησης οχημάτων που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές επιβατικές μεταφορές, καθώς και την αναμονή, επιβίβαση, μετεπιβίβαση, αποβίβαση και εν γένει εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, όπως επίσης τη φόρτωση, μεταφόρτωση, εκφόρτωση και φύλαξη αποσκευών και κάθε άλλης συναφούς λειτουργίας.
2. Για την ίδρυση και λειτουργία σταθμών υπεραστικών λεωφορείων απαιτείται άδεια της αρμόδιας αρχής, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 79/2004 (Α 62).

Άρθρο 16 Δίκτυο δημοσίων σταθμών υπεραστικών λεωφορείων

1. Στο δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών εντάσσονται όλοι οι σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων που ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο ή άλλους φορείς του δημοσίου τομέα ή σε Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.).
2. Οι σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων του δημοσίου δικτύου έχουν υποχρέωση να εξυπηρετούν κατά προτεραιότητα όλες τις υπεραστικές γραμμές του δικτύου δημοσίων οδικών μεταφορών επιβατών.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων δύνανται να καθορίζονται κίνητρα για την κατασκευή, επισκευή, ανακαίνιση και εν γένει ανάπτυξη επιβατικών σταθμών υπεραστικών ή και αστικών λεωφορείων που εντάσσονται στο δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών.
4. Η εκμετάλλευση της λειτουργίας των δημοσίων σταθμών υπεραστικών λεωφορείων μπορεί να είναι ανεξάρτητη από την κυριότητα επ' αυτών.
5. Οι εγκαταστάσεις των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων του δημοσίου δικτύου δύνανται να διατεθούν για την εξυπηρέτηση πάσης φύσεως επιβατικών μεταφορών, στο μέτρο που δεν παρεμποδίζεται η λειτουργία των δημοσίων υπεραστικών επιβατικών μεταφορών.

Άρθρο 17 Υφιστάμενοι σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων

1. Οι υφιστάμενοι σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων μπορεί, με αίτηση των ιδιοκτητών τους, να ενταχθούν στο δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών

μεταφορών επιβατών ως σταθμοί εκκίνησης και άφιξης ή και ως ενδιάμεσοι σταθμοί λεωφορείων που εκτελούν πάσης φύσεως δρομολόγια υπεραστικών γραμμών.

2. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει τον τρόπο και τους όρους ένταξης των υφισταμένων σταθμών υπεραστικών λεωφορείων στο σύστημα των δημοσίων υπεραστικών μεταφορών επιβατών, καθώς και τη διάρκεια και τους λοιπούς όρους των σχετικών συμβάσεων.

3. Ιδιωτικοί σταθμοί που εντάσσονται στο δημόσιο δίκτυο αναλαμβάνουν όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

4. Ιδιωτικοί σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων, που δεν θα ενταχθούν στο δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, μπορεί να εξυπηρετούν και φορείς δημοσίων υπεραστικών επιβατικών μεταφορών.

Άρθρο 18

Δικαίωμα πρόσβασης στους σταθμούς του δημοσίου δικτύου

1. Όλα τα οχήματα των φορέων που εκτελούν νομίμως δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών έχουν δικαίωμα πρόσβασης με ίσους όρους στους σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων που εντάσσονται στο δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, έναντι καταβολής ανταλλάγματος για τη χρήση των εγκαταστάσεων τους και της εν γένει υποδομής τους.

2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής θεσπίζονται κανόνες σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων που εντάσσονται στο δημόσιο δίκτυο.

3. Οι φορείς εκμετάλλευσης των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων που εντάσσονται στο δημόσιο δίκτυο συνάπτουν συμβάσεις με τους φορείς που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές μεταφορές επιβατών, τουλάχιστον ίσης διάρκειας με το αναληφθέν μεταφορικό έργο.

Άρθρο 19

Κανόνες λειτουργίας υπεραστικών σταθμών λεωφορείων

1. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής καθορίζονται οι κανόνες λειτουργίας των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων που είναι εντεταγμένοι στο δημόσιο δίκτυο υπεραστικών μεταφορών, ώστε να διασφαλίζεται: α) η συνεχής και εύρυθμη λειτουργία των εγκαταστάσεων, β) η απρόσκοπη και με ίσους όρους πρόσβαση στις εγκαταστάσεις τους όλων των φορέων που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές μεταφορές επιβατών, γ) η πρόσβαση και εξυπηρέτηση των επιβατών.

2. Οι φορείς που έχουν αναλάβει την εκμετάλλευση και λειτουργία σταθμών υπεραστικών λεωφορείων του δημοσίου δικτύου έχουν υποχρέωση να τηρούν τους κανόνες λειτουργίας που θέτει η Ρυθμιστική Αρχή, να διαθέτουν το κατάλληλο προσωπικό και να ανταποκρίνονται στις ελάχιστες απαιτήσεις ως προς τις προσφερόμενες υπηρεσίες.

3. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει τους κανόνες λειτουργίας των ιδιωτικών σταθμών υπεραστικών λεωφορείων, ώστε να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού.

4. Την εποπτεία των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων έχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, οι οποίες επιβάλλουν τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των κειμένων διατάξεων.

Άρθρο 20
Κανόνες χρέωσης για τη χρήση των εγκαταστάσεων των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων

1. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής καθορίζονται κανόνες για τον τρόπο χρέωσης των φορέων που εκτελούν δημόσιες οδικές υπεραστικές μεταφορές επιβατών για την πρόσβαση και χρήση των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων του δημοσίου δικτύου.
2. Η Ρυθμιστική Αρχή οφείλει να λαμβάνει υπόψη ότι οι χρεώσεις των φορέων που εκτελούν δημόσιες οδικές υπεραστικές μεταφορές επιβατών για την πρόσβαση και χρήση των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων του δημοσίου δικτύου πρέπει να καλύπτουν το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των αναγκαίων εγκαταστάσεων σύμφωνα με το επιβαλλόμενο ελάχιστο επίπεδο των προσφερομένων υπηρεσιών και το εύλογο κέρδος του φορέα εκμετάλλευσης.
3. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει τα ανώτατα και κατώτατα ποσά χρέωσης για τους φορείς των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, καθώς και τον τρόπο αναπροσαρμογής του εύρους των χρεώσεων.
4. Όταν οι φορείς που εκμεταλλεύονται σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων ασκούν και άλλες δραστηριότητες, ιδίως αν εκτελούν επιβατικό μεταφορικό έργο, υποχρεούνται να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τα έσοδα από την εκμετάλλευση των σταθμών υπεραστικών λεωφορείων αλλά και τις δαπάνες λειτουργίας αυτών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Άρθρο 21
Ανάθεση υπεραστικών οδικών μεταφορών

1. Οι υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών αποτελούν παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, οι οποίες ανατίθενται σε τρίτους μετά από δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό.
2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η απευθείας ανάθεση δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών στις περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 5 παράγραφοι 4 και 5 του Κανονισμού και τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 22
Αναθέτουσα και εποπτεύουσα Αρχή

1. Η Ρυθμιστική Αρχή προκηρύσσει τους ανοικτούς διαγωνισμούς που αφορούν στην ανάθεση δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών με την χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης ή και αποζημίωση και συνάπτει τις συμβάσεις με τους Αναδόχους.
2. Η Ρυθμιστική Αρχή αναθέτει τις συμβάσεις παροχής δημόσιων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών στις περιπτώσεις του άρθρου 5 παράγραφοι 4 και 5 του Κανονισμού και του παρόντος νόμου.
- 3.Οι Περιφέρειες είναι αρμόδιες για την εποπτεία των φορέων που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών, την παρακολούθηση της εκτέλεσης των

σχετικών συμβάσεων και την επιβολή των προβλεπομένων κυρώσεων.

Άρθρο 23 **Δημοσίευση πληροφοριών για επικείμενους διαγωνισμούς**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή υποχρεούται να προβεί στη δημοσίευση των πληροφοριών που ορίζει το άρθρο 7 παράγραφος 2 του Κανονισμού στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού.
2. Η Ρυθμιστική Αρχή δημοσιοποιεί τις ίδιες πληροφορίες και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, όπως ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ή δημοσιεύσεις στον τύπο.

Άρθρο 24 **Προκήρυξη διαγωνισμών**

1. Οι διαγωνισμοί για την ανάθεση δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών προκηρύσσονται ανά γεωγραφικές περιοχές, οι οποίες συμπίπτουν με τα διοικητικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων.
2. Κατόπιν προτάσεως της Περιφέρειας είναι δυνατόν η Ρυθμιστική Αρχή, κατ' εξαίρεση, να προκηρύσσει διαγωνισμούς για γεωγραφικές περιοχές μικρότερες από τα όρια μιας Περιφερειακής Ενότητας αλλά όχι μεγαλύτερες από τα όρια της περιφέρειας, υπό την προϋπόθεση ότι για τη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή έχει σχεδιαστεί δίκτυο υπεραστικών γραμμών με λειτουργική αυτονομία.
3. Στην προκήρυξη του διαγωνισμού προσδιορίζονται τα όρια της γεωγραφικής περιοχής και όλες οι καθορισμένες υπεραστικές γραμμές που αποτελούν το δίκτυο των δημοσίων υπεραστικών γραμμών της συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής.
4. Στο δίκτυο των υπεραστικών γραμμών της γεωγραφικής περιοχής περιλαμβάνονται και οι καθορισμένες υπεραστικές γραμμές που συνδέουν πόλεις ή αστικά κέντρα που βρίσκονται εντός των ορίων της γεωγραφικής περιοχής με την Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη ή πόλεις σε άλλες περιφέρειες, με την επιφύλαξη του άρθρου 10 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου.
5. Για τις υπεραστικές γραμμές που έχουν την αφετηρία τους ή το τέρμα τους σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα, στις προκηρύξεις καθορίζεται το ποσοστό συνεκμετάλλευσης με άλλους Ανάδοχους.
6. Για κάθε γεωγραφική περιοχή ανακηρύσσεται ένας Ανάδοχος.

Άρθρο 25 **Καθορισμός αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης ή και αποζημίωσης**

1. Στην προκήρυξη του διαγωνισμού περιγράφονται αναλυτικά οι υπεραστικές γραμμές για τις οποίες χορηγείται στον Ανάδοχο αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης και εκείνες για τις οποίες χορηγείται επιπλέον και αποζημίωση.
2. Για κάθε υπεραστική γραμμή καθορίζονται στην προκήρυξη και οι ελάχιστες απαιτήσεις που αφορούν: α) στον τύπο των οχημάτων, β) στη συγχρόνη των εκτελουμένων δρομολογίων με χρονική κατανομή ανά ημέρα της εβδομάδας, λαμβανομένων υπόψη των αργιών, τοπικών εορτών και συνηθειών αλλά και των εποχών του έτους, όπου αυτή η παράμετρος διαφοροποιεί το πρόγραμμα των απαιτουμένων ελαχίστων δρομολογίων.

3. Η προκήρυξη των διαγωνισμών περιλαμβάνει το σύνολο των υπεραστικών γραμμών του δικτύου δημοσίων υπεραστικών μεταφορών επιβατών σε μια Περιφερειακή ενότητα.

4. Οι ανοικτοί διαγωνισμοί δεν αφορούν σε μεμονωμένες υπεραστικές γραμμές αλλά σε δίκτυα δημοσίων οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών ανά γεωγραφική περιοχή.

Άρθρο 26

Καθορισμός του ανωτάτου ορίου χρέωσης των επιβατών και αποσκευών

1. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει με σαφήνεια στις προκηρύξεις: α) το ποσό της ανώτατης επιτρεπόμενης χρέωσης των επιβατών ανά χιλιόμετρο εκτελούμενου δρομολογίου και β) το ανώτατο επιτρεπόμενο βάρος αποσκευών επιβατών χωρίς κόμιστρο, το ανώτατο επιτρεπόμενο κόμιστρο επιβατών για αποσκευές πέραν του μέγιστου επιτρεπόμενου βάρους, ως και του ανώτατου επιτρεπόμενου κόμιστρου για ασυνόδευτα δέματα.

2. Για τον καθορισμό του ανωτάτου ορίου χρέωσης, η Ρυθμιστική Αρχή λαμβάνει υπόψη το υπολογιζόμενο συνολικό κόστος του φορέα εκτέλεσης της απαιτούμενης ελάχιστης δημόσιας υπηρεσίας οδικών υπεραστικών μεταφορών, το οποίο κατανέμει ανά χιλιόμετρο.

3. Για τον υπολογισμό του συνολικού κόστους λειτουργίας του φορέα λαμβάνονται υπόψη ιδίως το κόστος κίνησης των αναγκαίων οχημάτων, οι αμοιβές του προσωπικού, οι αμοιβές τρίτων, το κόστος διοίκησης της επιχείρησης του Αναδόχου για το συγκεκριμένο έργο, οι αποσβέσεις όπως ορίζονται από τις κείμενες λογιστικές και φορολογικές διατάξεις, οι γενικές δαπάνες εκμετάλλευσης, το κόστος συντήρησης και επισκευών και διάφορες δαπάνες που συνδέονται με την εκτέλεση του έργου.

4. Για τον καθορισμό του ανωτάτου ορίου χρέωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και το εύλογο κέρδος της επιχείρησης του φορέα εκτέλεσης των απαιτούμενων υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην παράγραφο 6 του Παραρτήματος του Κανονισμού 1370/2007.

Άρθρο 27

Καθορισμός της χορηγούμενης αποζημίωσης

1. Όπου προβλέπεται η χορήγηση αποζημίωσης για την εκτέλεση υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών εφαρμόζονται οι κανόνες του άρθρου 6 και του Παραρτήματος του Κανονισμού.

2. Απώλειες εσόδων λόγω εκδόσεως μειωμένων ή δωρεάν εισιτηρίων επιβατών ειδικών κατηγοριών, όπως μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, λοιποί μαθητευόμενοι, πολύτεκνοι και ΑμεΑ, λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της χορηγούμενης αποζημιώσεως.

3. Οι προκηρύξεις των διαγωνισμών προβλέπουν τον τρόπο και τη διαδικασία υπολογισμού της ετήσιας αποζημίωσης, τον τρόπο που διαπιστώνεται το κατ' έτος οφειλόμενο ποσό αποζημίωσης, ο τρόπος καταβολής στον Ανάδοχο, καθώς και ο τρόπος επιστροφής ή συμψηφισμού τυχόν υπεραντιστάθμισης.

Άρθρο 28 **Διάρκεια των συμβάσεων ανάθεσης**

1. Οι συμβάσεις για την ανάθεση της εκτέλεσης δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών έχουν περιορισμένη χρονική διάρκεια που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των οκτώ (8) ετών και να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη.
2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής θεσπίζονται κανόνες για τα επιμέρους κριτήρια με βάση τα οποία είναι δυνατή η πρόβλεψη για παράταση του συμβατικού χρόνου διάρκειας των συμβάσεων με τους Αναδόχους μέχρι το 50% του συμβατικώς οριζομένου χρόνου, υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 4 παράγραφος 4 του Κανονισμού.
3. Στις προκηρύξεις των διαγωνισμών εκτός από τη χρονική διάρκεια της συμβάσεως με τον Ανάδοχο πρέπει να καθορίζεται, αν στη συγκεκριμένη περίπτωση προβλέπεται δυνατότητα παράτασης του συμβατικού χρόνου, η χρονική διάρκεια και οι προϋποθέσεις για την παράταση, αλλά και ο τρόπος ασκήσεως του δικαιώματος παράτασης.

Άρθρο 29 **Προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό**

1. Στις προκηρύξεις των διαγωνισμών πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια και πληρότητα οι προϋποθέσεις για συμμετοχή των ενδιαφερομένων σε κάθε διαγωνισμό.
2. Στους διαγωνισμούς μπορούν να συμμετέχουν επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής που εκτελούν οδικές μεταφορές επιβατών, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΚ 1071/2009 είτε αυτόνομα είτε σε κοινοπραξίες.
3. Οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να διαθέτουν ή να αποδεικνύουν ότι μπορούν να διαθέτουν κατάλληλη και επαρκή στελέχωση και οργάνωση, καθώς και επαρκή αριθμό κατάλληλων οχημάτων.

Άρθρο 30 **Προσφορές των διαγωνιζομένων**

1. Οι διαγωνιζόμενοι υποβάλλουν προσφορά για το σύνολο των υπεραστικών γραμμών που εντάσσονται στο δίκτυο της γεωγραφικής περιοχής για την οποία προκηρύσσεται ο διαγωνισμός.
2. Οι προσφορές των διαγωνιζομένων περιλαμβάνουν το ποσό χρέωσης που προσφέρουν, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο χρέωσης, καθώς επίσης και αναλυτικό πίνακα των προσφερομένων υπηρεσιών πέραν των ελαχίστων απαιτουμένων, όπως ιδίως οι συχνότητες δρομολογίων στο υφιστάμενο δίκτυο.

Άρθρο 31 **Κανόνες αξιολόγησης των προσφορών των διαγωνιζομένων**

1. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής θεσπίζονται κανόνες για την αξιολόγηση των προσφορών των διαγωνιζομένων, ώστε η ανάδειξη των αναδόχων για την ανάθεση των υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών να γίνεται με συγκρίσιμο τρόπο και διαφάνεια.
2. Βασικό κριτήριο για την αξιολόγηση των προσφορών είναι η προσφερόμενη έκπτωση επί του ανωτάτου ορίου χρέωσης. Λαμβάνονται υπόψη τυχόν περαιτέρω προσφερόμενες εκπτώσεις για τους επιβάτες, καθώς επίσης και οι προσφερόμενες

υπηρεσίες υπεραστικών μεταφορών (δρομολόγια) πέραν των ελαχίστων απαιτουμένων. Αξιολογούνται επίσης και ποιοτικά κριτήρια όπως ο περιορισμός των μετεπιβιβάσεων και άλλα που προβλέπονται από διεθνή πρότυπα ολικής ποιότητας μέσων μαζικής μεταφοράς.

3. Οι προκηρύξεις πρέπει να περιγράφουν με λεπτομέρεια τον τρόπο αξιολόγησης των προσφορών και τη βαρύτητα των επιμέρους κριτηρίων αξιολόγησης.

Άρθρο 32 **Κανόνες για τους διαγωνισμούς** **Πρότυπα τεύχη συμβάσεων**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή θεσπίζει κανόνες για τους διαγωνισμούς που αφορούν στην ανάθεση δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, όπου προβλέπονται η διαδικασία και τα στάδια των διαγωνισμών, οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά συμμετοχής των ενδιαφερομένων, λόγοι αποκλεισμού διαγωνιζομένων, τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, ο τρόπος ανάδειξης του αναδόχου, η δυνατότητα ενστάσεων των διαγωνιζομένων και άλλες λεπτομέρειες.
2. Οι προκηρύξεις συνοδεύονται από πρότυπα συμβατικά τεύχη, στα οποία περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές συμβατικές υποχρεώσεις των Αναδόχων.

Άρθρο 33 **Συμβάσεις με τους Αναδόχους**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή συνάπτει συμβάσεις με τους Αναδόχους, με βάση τα πρότυπα συμβατικά τεύχη και την προσφορά του αναδόχου.
2. Στις προκηρύξεις περιγράφονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο ανάδοχος, καθώς και κάθε άλλη προϋπόθεση που πρέπει να πληρούται πριν την υπογραφή της συμβάσεως με την Αναθέτουσα Αρχή.
3. Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την εκτέλεση των υπεραστικών οδικών μεταφορών την ημέρα που ορίζεται στην σύμβαση. Η ημέρα αυτή θεωρείται ως αφετηρία του χρόνου διάρκειας της σύμβασης.
4. Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις ή αρνείται να προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης εντός του οριζόμενου χρόνου, κηρύσσεται έκπτωτος και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής στο διαγωνισμό.
5. Αν ο Ανάδοχος που αναδείχθηκε από διαγωνιστική διαδικασία κηρυχθεί έκπτωτος πριν υπογραφεί σύμβαση με την Αναθέτουσα Αρχή, αυτή μπορεί είτε να καλέσει τον δεύτερο κατά την τελική αξιολόγηση διαγωνιζόμενο ή αν αυτός δεν υπάρχει ή η προσφορά του κρίνεται μη συμφέρουσα να προκηρύξει εκ νέου το διαγωνισμό και να λάβει τα προβλεπόμενα μέτρα για τη διαφύλαξη της συνεχούς παροχής δημοσίων υπηρεσιών οδικών υπεραστικών μεταφορών επιβατών.

Άρθρο 34 **Μεταβολή συνθηκών διαρκούσης της συμβάσεως**

1. Αν κατά τη διάρκεια ισχύος των συμβάσεων με τους Αναδόχους διαπιστωθεί ότι μετεβλήθησαν οι ανάγκες του επιβατικού κοινού, μετά από πρόταση του Αναδόχου ή της αρμόδιας Περιφέρειας, η Ρυθμιστική Αρχή δύναται να εγκρίνει την κατάργηση υφισταμένων υπεραστικών γραμμών ή τη δημιουργία νέων ή άλλες μεταβολές, ιδίως ως προς τη συχνότητα ή τη διαδρομή των υφισταμένων δρομολογίων.

2. Για την έγκριση των προτεινομένων μεταβολών η Ρυθμιστική Αρχή λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα αποκλειστικά δικαιώματα του Αναδόχου, καθώς και το δικαίωμα αποζημίωσης και προβαίνει στις αναγκαίες ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών συνεπειών.
3. Με βάση τις ρυθμίσεις που εγκρίνει η Ρυθμιστική Αρχή υπογράφεται σύμβαση με τον Ανάδοχο, τροποποιητική της αρχικής.
4. Αν η Ρυθμιστική Αρχή διαπιστώσει ανάγκη τροποποίησης της συμβάσεως λόγω μεταβολής των αναγκών του επιβατικού κοινού, δύναται να προτείνει ανάλογη τροποποίηση της συμβάσεως.
Αν ο Ανάδοχος αρνείται την τροποποίηση, η Ρυθμιστική Αρχή, αφού λάβει υπόψη τις απόψεις και τα εύλογα συμφέροντα του Αναδόχου, δύναται με απόφαση της να επιβάλει τις κατάλληλες ρυθμίσεις.
5. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία τροποποίησης των αρχικών συμβάσεων ή επιβολής ρυθμίσεων με αποφάσεις της.
6. Αν η Ρυθμιστική Αρχή δεν λάβει απόφαση εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της πρότασης, θεωρείται ότι η πρόταση απορρίφθηκε.

Άρθρο 35 **Εποπτεία των Αναδόχων - Εκτέλεση των συμβάσεων**

1. Η εποπτεία των Αναδόχων ασκείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της κατά τόπον αρμόδιας Περιφέρειας.
2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της κατά τόπον αρμόδιας Περιφέρειας παρακολουθούν και ελέγχουν αν ο Ανάδοχος συμμορφώνεται προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις και τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, διαπιστώνονταν τυχόν παραβάσεις και επιβάλλουν στους Αναδόχους τις κυρώσεις που προβλέπονται.
3. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής θεσπίζονται κανόνες για την παρακολούθηση του τρόπου εκτελέσεως των συμβάσεων από τους Αναδόχους, τη διαπίστωση των παραβάσεων και τα επιβαλλόμενα μέτρα άρσεως των παραβάσεων, επιβολής κυρώσεων, των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων κατά των κυρώσεων που επιβλήθηκαν, τα είδη και τον τρόπο εκτέλεσης των κυρώσεων, την έρευνα ικανοποίησης των επιβατών, καθώς και την έρευνα και διαπίστωση των ποιοτικών παραμέτρων του προσφερομένου μεταφορικού έργου.
4. Τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται κατά των Αναδόχων αποτελούν έσοδα της Ρυθμιστικής Αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

Άρθρο 36 **Απευθείας ανάθεση ως έκτακτο μέτρο**

1. Σε περίπτωση διακοπής των δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών ή επικείμενου κινδύνου διακοπής τους σε μία ή περισσότερες γεωγραφικές περιοχές, η Ρυθμιστική Αρχή μπορεί να λάβει έκτακτα μέτρα για τη διασφάλιση της συνέχειας των παρεχομένων υπηρεσιών που συνίστανται είτε στην ανάθεση σε τρίτο του έργου των δημοσίων υπεραστικών μεταφορών επιβατών χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού

είτε στην παράταση της διάρκειας της συμβάσεως με τον Ανάδοχο πέραν των τυχόν προβλεπομένων ορίων χωρίς τη διενέργεια διαγωνισμού.

2. Η διάρκεια της απευθείας ανάθεσης ή παράτασης συμβάσεως πέραν του προβλεπομένου χρόνου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.

3. Σε περίπτωση που δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί η κατάσταση με τα έκτακτα μέτρα των προηγουμένων παραγράφων, η Ρυθμιστική Αρχή, με απόφαση της μπορεί να επιβάλει την παροχή δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών σε φορείς που είναι σε θέση να ανταποκριθούν εν όλω ή εν μέρει, με όρους ανάλογους αυτών που ισχύουν για Αναδόχους παρομοίων υπηρεσιών, ώστε να διασφαλιστεί κατά το δυνατόν η συνεχής εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού.

Η επιβολή υποχρέωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος.

4. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει τους κανόνες για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης ή επιβολής υποχρεώσεων ως έκτακτα μέτρα.

Άρθρο 37 **Περιορισμένο μεταφορικό έργο**

1. Μετά από πρόταση της οικείας Περιφέρειας, η Ρυθμιστική Αρχή δύναται να αναθέτει το έργο των δημοσίων υπεραστικών μεταφορών επιβατών χωρίς διαγωνισμό σε επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, εάν η μέση ετήσια αξία των παρεχομένων υπηρεσιών υπολογίζεται σε ποσό κάτω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ή αν το ετήσιο μεταφορικό έργο είναι μικρότερο από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) χιλιόμετρα.

2. Τα όρια της προηγούμενης παραγράφου διπλασιάζονται, αν η απευθείας ανάθεση αφορά σε μικρή ή μεσαία επιχείρηση, η οποία χρησιμοποιεί όχι περισσότερα από είκοσι τρία (23) οχήματα.

3. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις μπορεί να έχουν εφαρμογή ιδίως σε απομακρυσμένες γεωγραφικές ή νησιά, όπου το αναγκαίο μεταφορικό έργο είναι περιορισμένο.

4. Η κατάτμηση Περιφερειακών Ενοτήτων σε μικρότερες γεωγραφικές περιοχές, με σκοπό να περιοριστεί το αναγκαίο μεταφορικό έργο και να έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο, δεν επιτρέπεται.

5. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις για τις απευθείας αναθέσεις σε τρίτους λόγω περιορισμένου μεταφορικού έργου.

Άρθρο 38 **Ανάθεση σε δημόσια υπηρεσία**

1. Με αίτηση του ενδιαφερόμενου φορέα και πρόταση της οικείας Περιφέρειας, η Ρυθμιστική Αρχή δύναται να προβαίνει στην ανάθεση της παροχής δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών χωρίς διαγωνισμό σε εγχώριους φορείς, με την έννοια του άρθρου 2 περίπτωση ι' του Κανονισμού, που αποτελούν νομικώς ανεξάρτητα πρόσωπα, επί των οποίων μία δημόσια αρχή ασκεί έλεγχο ανάλογο εκείνου που ασκεί επί των υπηρεσιών της.

2. Η ανάθεση της προηγούμενης παραγράφου γίνεται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παράγραφος 2 του Κανονισμού.

3. Η απόφαση τοπικής δημόσιας Αρχής, με την έννοια του άρθρου 2 περίπτωση γ' του Κανονισμού, για την παροχή από την ίδια δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών είναι δυνατή υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παράγραφος 2 του Κανονισμού και υπόκειται στην έγκριση της Ρυθμιστικής Αρχής.

4. Η Ρυθμιστική Αρχή ορίζει τους κανόνες, βάσει των οποίων είναι δυνατή η ανάληψη δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών από αρμόδιες τοπικές Αρχές ή η ανάθεση σε εγχώριους φορείς.

Άρθρο 39 **Δημοσίευση πληροφοριών για απευθείας ανάθεση**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή υποχρεούται να δημοσιεύει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του Κανονισμού ένα (1) έτος πριν από την απευθείας ανάθεση δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών.
2. Η Ρυθμιστική Αρχή υποχρεούται να δημοσιοποιεί τις πληροφορίες της προηγουμένης παραγράφου και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, όπως με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ή με δημοσιεύσεις στον τύπο.
3. Από την υποχρέωση δημοσίευσης πληροφοριών εξαιρούνται οι περιπτώσεις του άρθρου 36 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 40 **Πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος**

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 37 και 38 του παρόντος νόμου, η Ρυθμιστική Αρχή, εντός τριμήνου από τη δημοσίευση των πληροφοριών του προηγουμένου άρθρου, υποχρεούται να απευθύνει πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος για το μεταφορικό έργο υπεραστικών μεταφορών που προτίθεται να αναθέσει χωρίς διαγωνισμό.
2. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεση τους τουλάχιστον δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση της πρόσκλησης για να δηλώσουν εγγράφως το ενδιαφέρον τους.
3. Σε περίπτωση που εκδηλωθεί ενδιαφέρον από περισσότερους φορείς, η Ρυθμιστική Αρχή τους καλεί να υποβάλουν προσφορές για το συγκεκριμένο έργο και μπορεί είτε να προβεί στην απευθείας ανάθεση σε όποιον προσέφερε το χαμηλότερο κόμιστρο είτε να διενεργήσει διαπραγματεύσεις για την επιλογή του Αναδόχου είτε να αναθέσει σε φορέα ελεγχόμενο από δημόσια Αρχή.
4. Η Ρυθμιστική Αρχή θεσπίζει ειδικότερους κανόνες για τη διαδικασία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, υποβολής προσφορών και αξιολόγησης των ενδιαφερομένων, καθώς και για τα κριτήρια ανάθεσης.
5. Στις ανωτέρω περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης συνάπτονται συμβάσεις με το φορέα που αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου της μεταφοράς επιβατών, η διάρκεια των οποίων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των οκτώ (8) ετών και να υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη, με δυνατότητα παράτασης έως και 50% του συμβατικώς οριζόμενου χρόνου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Κανονισμού.
6. Η Ρυθμιστική Αρχή δύναται να αναθεωρήσει υφιστάμενες απευθείας συμβάσεις ιδίως στις περιπτώσεις του άρθρου 5 παράγραφος 7 του Κανονισμού.
7. Σε κάθε περίπτωση οι αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής για ανάθεση υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών χωρίς διαγωνισμό προσβάλλονται ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

**Άρθρο 41
Υπεραστικές γραμμές ελεύθερης επιλογής**

1. Οι Περιφέρειες αυτεπαγγέλτως ή μετά από πρόταση επιχειρήσεων μεταφοράς επιβατών οποιασδήποτε νομικής μορφής, μπορούν να υποβάλουν στη Ρυθμιστική Αρχή φάκελο με τεκμηριωμένη πρόταση για τη δημιουργία νέας γραμμής υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, για την οποία δεν έχει χορηγηθεί αποκλειστικό δικαίωμα ή και δικαίωμα αποζημίωσης ή δεν έχει γίνει απευθείας ανάθεση ή δεν παρέχεται από δημόσια υπηρεσία.
2. Οι προτεινόμενες υπεραστικές γραμμές καθορίζονται από τη Ρυθμιστική Αρχή, η οποία αξιολογεί τις υποβληθείσες προτάσεις με κριτήριο την εξασφάλιση πληρέστερου δικτύου υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών και την καλύτερη εξυπηρέτηση των επιβατών.
3. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει την αφετηρία, τις τυχόν ενδιάμεσες στάσεις και το τέρμα των υπεραστικών γραμμών ελεύθερης επιλογής, τους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας της, καθώς και τον τρόπο διενέργειας δρομολογίων, χωρίς να δεσμεύεται από τις υποβληθείσες προτάσεις.
4. Στις υπεραστικές γραμμές ελεύθερης επιλογής δεν παρέχεται αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης, ούτε επιτρέπεται να χορηγείται οποιασδήποτε μορφής οικονομικό πλεονέκτημα.
5. Οποιαδήποτε επιχείρηση έχει δικαίωμα να εκτελεί υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών και πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει η Ρυθμιστική Αρχή, μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα δρομολογίων των υπεραστικών γραμμών ελεύθερης επιλογής.

**Άρθρο 42
Διαδικασία καθορισμού υπεραστικής γραμμής ελεύθερης επιλογής**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή καθορίζει τα στοιχεία και δικαιολογητικά που πρέπει να περιέχει ο «φάκελος Πρότασης Εκτέλεσης Υπεραστικής Γραμμής χωρίς αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης», ο οποίος υποβάλλεται από τις Περιφέρειες.
2. Η Ρυθμιστική Αρχή υποχρεούται να ολοκληρώσει την εξέταση του υποβληθέντος φακέλου εντός έξι (6) μηνών, μετά την πάροδο των οποίων εγκρίνει την υποβληθείσα πρόταση ή την απορρίπτει αιτιολογημένα.
3. Αν η Ρυθμιστική Αρχή αποφασίσει τη δημιουργία νέας υπεραστικής γραμμής ελεύθερης επιλογής, προβαίνει στη δημοσιοποίηση της προτεινόμενης γραμμής και στη δημόσια πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος.
Μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από τη δημόσια πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, η Ρυθμιστική Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη και το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε, καθορίζει τις επιχειρήσεις που θα παρέχουν στις γραμμές ελεύθερης επιλογής, τις ελάχιστες απαιτήσεις και τον τρόπο λειτουργίας της γραμμής ελεύθερης επιλογής.
Η πρόσκληση καθορίζει τα κριτήρια και τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων για την υπό εξέταση γραμμή.
4. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής για τον καθορισμό υπεραστικών γραμμών ελεύθερης επιλογής στα αρμόδια

δικαστήρια.

Άρθρο 43

Άδεια εκτέλεσης δρομολογίων σε γραμμές ελεύθερης επιλογής

1. Η Ρυθμιστική Αρχή ορίζει τα στοιχεία που οφείλουν να υποβάλλουν σε αυτήν οι φορείς που ζητούν να λάβουν άδεια για την εκτέλεση δρομολογίων σε υπεραστικές γραμμές ελεύθερης επιλογής.
2. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς λαμβάνουν άδεια διάρκειας μέχρι πέντε (5) ετών, στην οποία καθορίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα τους. Σε κάθε περίπτωση η διάρκεια δεν δύναται να υπερβαίνει την ημερομηνία λήξης του έργου του αναδόχου παροχής των υπεραστικών μεταφορών στην οικεία περιοχή.
3. Η λειτουργία υπεραστικών γραμμών ελεύθερης επιλογής δεν επιτρέπεται να ανταγωνίζεται ή να προκαλεί ανταγωνιστικό μειονέκτημα σε άλλες υπεραστικές γραμμές οδικών μεταφορών επιβατών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης ή παρέχεται αντιστάθμισμα ή αποζημίωση πάσης φύσεως ή έχει γίνει απευθείας ανάθεση.
4. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν αποκλείουν την εφαρμογή των διατάξεων για τον ελεύθερο ανταγωνισμό ούτε την άσκηση των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων που απορρέουν από αυτές.
5. Όσοι έχουν αναλάβει την εκτέλεση υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών με αποκλειστικό δικαίωμα ή και αποζημίωση μπορεί να εκτελούν και υπεραστικές μεταφορές σε γραμμές ελεύθερης επιλογής, υπό τον όρο του σαφούς λογιστικού διαχωρισμού της δραστηριότητας αυτής.

Άρθρο 44

Κανόνες λειτουργίας των γραμμών ελεύθερης επιλογής

1. Οι υπεραστικές γραμμές ελεύθερης επιλογής συμπληρώνουν τις δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών και υπόκεινται στην εποπτεία και τον έλεγχο της Ρυθμιστικής Αρχής, η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων.
2. Η Ρυθμιστική Αρχή εξετάζει οποιεσδήποτε καταγγελίες περιέλθουν σε γνώση της σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων λειτουργίας των υπεραστικών γραμμών ελεύθερης επιλογής και δύναται να επιβάλει προσωρινά ρυθμιστικά μέτρα για άρση της παραβίασης.
3. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες και τα κριτήρια καθορισμού των υπεραστικών γραμμών ελεύθερης επιλογής, καθώς και η οργάνωση και ρύθμιση της λειτουργίας των γραμμών, ο τρόπος ένταξης νέων επιχειρήσεων με ίσους όρους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Τα άρθρα 45 και 46 του παρόντος Κεφαλαίου καταργήθηκαν μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης Α 27733/2213/2015 (Β 1181), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 26 του Ν.4313/2014 (Α 261) «περί δικαιωμάτων επιβατών», σύμφωνα με τον Κανονισμό 181/2011 και σε συνδυασμό με την παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου και νόμου, που παρατίθενται στο Παράρτημα ΣΤ του παρόντος βιβλίου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 47
Ισχύς διατάξεων για τις υπεραστικές επιβατικές μεταφορές**

Οι διατάξεις που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης του μεταφορικού έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού και του παρόντος νόμου.

**Άρθρο 48
Συλλογή στοιχείων και δεδομένων για το σχεδιασμό του δικτύου**

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι λεπτομέρειες και ο τρόπος συλλογής στοιχείων και δεδομένων που είναι αναγκαία για το σχεδιασμό των υπεραστικών γραμμών σε κάθε περιφερειακή ενότητα.
2. Στην ίδια απόφαση ορίζονται οι φορείς που έχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες και στοιχεία για τις εκτελούμενες υπεραστικές επιβατικές μεταφορές, καθώς και οι κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση.

**Άρθρο 49
Διαδικασίες - χρονοδιάγραμμα εφαρμογής**

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών συγκροτείται και στελεχώνεται μέχρι την 31η Μαρτίου 2014.
2. Έως και τις 31 Ιουλίου 2014 η Ρ.Α.Ε.Μ. καταρτίζει σχέδιο δράσης και χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των ρυθμίσεων του πρώτου μέρους του παρόντος νόμου, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται κατ' ελάχιστον τα εξής:
 - α. Οι προθεσμίες εκπόνησης εκ μέρους της Ρ.Α.Ε.Μ. και κοινοποίησης στις Περιφέρειες των υπό του παρόντος νόμου προβλεπόμενων μελετών και στοιχείων.
 - β. Οι προθεσμίες υποβολής από τις Περιφέρειες προς τη Ρ.Α.Ε.Μ. των μελετών συγκοινωνιακού σχεδιασμού και λοιπών στοιχείων.
 - γ. Οι προθεσμίες επεξεργασίας και οριστικοποίησης εκ μέρους της Ρ.Α.Ε.Μ. των υποβληθεισών μελετών από τις Περιφέρειες, καθώς και των τευχών των διαγωνιστικών διαδικασιών ή των τευχών των απευθείας αναθέσεων.
 - δ. Οι προθεσμίες δημοσιότητας των προς ανάθεση υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών.
 - ε. Η εξασφάλιση των πόρων χρηματοδότησης των διαγωνιστικών ή άλλων διαδικασιών, ως και των προβλεπόμενων ποσών αποζημιώσεως των Αναδόχων.
 - στ. Οι προθεσμίες και οι διαδικασίες διενέργειας των διαγωνιστικών διαδικασιών ή των διαδικασιών απευθείας αναθέσης σύμφωνα με τον Κανονισμό 1370/2007 και τον παρόντα νόμο.
 - ζ. Οι προθεσμίες αξιολόγησης των προσφορών, ανάδειξης των αναδόχων και υπογραφής των συμβάσεων ανάθεσης των παρεχόμενων υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών.

Άρθρο 50 **Ρυθμίσεις εργασιακών θεμάτων**

Το στοιχείο αα' της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του π.δ. 246/2006 (Α 261) αντικαθίσταται ως εξής:

«αα) Να πληρούν τις προϋποθέσεις υγείας για τη θέση που προορίζονται. Η σχετική καταλληλότητα πιστοποιείται από ιατρούς του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά περίπτωση και αποδεικνύεται με την προσκόμιση ιατρικού πιστοποιητικού, το οποίο έχει εκδοθεί κατά το τελευταίο εξάμηνο προ της υποβολής του. Το ιατρικό πιστοποιητικό προσκομίζεται κατά την πρόσληψη ή και μεταγενέστερα κατά τη διάρκεια της εργασιακής σχέσης, το αργότερο πάντως εντός είκοσι (20) ημερών από τότε που το ΚΤΕΛ ή ΚΤΕΛ Α.Ε. ή οι εταιρείες του άρθρου 29 του ν. 588/1977, εγγράφως και με απόδειξη παραλαβής, κάλεσαν τον εργαζόμενο να εκπληρώσει τη σχετική υποχρέωση.»

Άρθρο 51 **Προσωρινή άδεια λειτουργίας υφιστάμενων σταθμών υπεραστικών λεωφορείων**

Σε σταθμούς άφιξης και αναχώρησης υπεραστικών λεωφορείων ΚΤΕΛ Α.Ε. ή ΚΤΕΛ, που λειτουργούν χωρίς άδεια λειτουργίας για οποιονδήποτε λόγο, χορηγείται, κατόπιν αιτήσεως τους, προσωρινή άδεια λειτουργίας μέχρι την ανάθεση της εκτέλεσης των υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών στους Αναδόχους κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση της ανωτέρω προσωρινής άδειας είναι και η υποβολή πιστοποιητικού πυρασφάλειας των εγκαταστάσεων τους από την οικεία Πυροσβεστική υπηρεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 52 **Τροποποιήσεις διατάξεων του ν. 2963/2001**

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2963/2001 (Α 268), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 119 του ν. 4070/2012 (Α 82), προστίθεται νέο, όγδοο εδάφιο, ως εξής:

«Αδιάθετο υπόλοιπο πιστώσεων, έως το ύψος του ως άνω συμπληρωματικού ποσού, διατίθεται για την ικανοποίηση των αιτήσεων, που είχαν εμπροθέσμως υποβληθεί (μέχρι τις 31.7.2009), για την ενίσχυση επενδύσεων των εδαφίων α', β' και γ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου εφόσον έχουν τηρηθεί οι όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία που ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 2963/2001 (Α 268) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Λεωφορεία που τίθενται σε κυκλοφορία κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 4, 5 και 6 του π.δ. 967/ 1979 (Α 23) πρέπει να είναι ηλικίας μέχρι δεκαπέντε (15) ετών, από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου.»

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3697/2008 (Α 194) προστίθεται περίπτωση ιβ' που έχει ως εξής:

«ιβ. Ο λογαριασμός του ποσοστού 1% της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του

άρθρου 13 του ν. 2963/2001 από τις ετήσιες ακαθάριστες εισπράξεις των αστικών και υπεραστικών ΚΤΕΛ Α.Ε. και ΚΤΕΛ, της ΔΕΑΣ ΚΩ και ΡΟΔΑ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι διαδικασίες μετάπτωσης του ανωτέρω λογαριασμού στο προγενέστερο καθεστώς.»

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2963/2001 (Α' 269) προστίθεται περίπτωση ε' η οποία έχει ως εξής:

«ε. Τα ποσά των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου αυτής δύνανται να χρησιμοποιούνται και για άλλους σκοπούς, οι οποίοι ανάγονται στην εύρυθμη λειτουργία του ΚΤΕΛ Α.Ε. ή ΚΤΕΛ, λόγω αντιμετώπισης εκτάκτων συνθηκών και ταμειακών αναγκών. Η χρήση των ποσών αυτών είναι δυνατή εφόσον δεν έχει ληφθεί απόφαση που ορίζει η περίπτωση δ' του παρόντος άρθρου.»

5. Η υποπερίπτωση (i) της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2963/2001 (Α 268) αντικαθίσταται ως εξής:

«β.(i) Με ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης μεταφοράς προσώπων, από κοινού, εκ μέρους των φυσικών ή νομικών προσώπων που έχουν στην κυριότητα τους λεωφορεία που είναι ενταγμένα στα ΚΤΕΛ, καθώς και αυτών που θα προέρχονται από αντικατάσταση. Στην περίπτωση αυτή το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. αποτελείται από το ενεργητικό του μετατρεπόμενου ΚΤΕΛ, αποτιμώμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920, και καταβολή εις χρήμα, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ελάχιστο προβλεπόμενο για τις ανώνυμες εταιρίες. Μέτοχοι των ανωνύμων εταιριών μπορούν να γίνουν όλοι οι μέτοχοι του μετατραπέντος κατά την παράγραφο 1 ΚΤΕΛ, εφόσον συμμετάσχουν στην ανάληψη του κεφαλαίου με καταβολή εις χρήμα, σύμφωνα και αναλογικά με τη συμμετοχή που είχαν στο μετατρεπόμενο ΚΤΕΛ.»

6. Στο ν. 2963/2001 (Α 268) προστίθεται άρθρο με τον αριθμό 3α, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 3α

Όπου στο ν. 2963/2001 (Α 268) αναφέρεται «σύμβαση μίσθωσης ή εκμίσθωσης λεωφορείων» νοείται η ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης μεταφοράς προσώπων και όπου αναφέρεται «εκμισθωτής» νοείται ο μέτοχος της ανωνύμου εταιρίας, αντίστοιχα, κατά τα προβλεπόμενα στην υποπερίπτωση (i) της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου.»

Άρθρο 53 Αποστάσεις ίδρυσης σταθμών υπεραστικών λεωφορείων

Η περίπτωση 2.5 της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 79/2004 (Α 62) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από Σχολεία ή Ενοριακούς Ναούς. Η απόσταση αυτή μπορεί να μειωθεί μέχρι και τα 50 μέτρα, με σύμφωνη γνώμη του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου. Η εν λόγω απόσταση μετριέται ακτινικά από το περίγραμμα του οικοπέδου του σταθμού και του κτιρίου του Ναού ή του Σχολείου.»

Άρθρο 54

~~Υπόχρεοι υποβολής ασφαλιστικής ενημερότητας για την έκδοση άδειας ή πράξης αποχαρακτηρισμού λεωφορείου Δ.Χ. ιδιοκτησίας ΚΤΕΛ~~

~~Υπόχρεοι υποβολής ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με το άρθρο 13 του π.δ. 258/2005 (Α 316), σε κάθε περίπτωση έκδοσης άδειας κυκλοφορίας ή πράξης~~

~~αποχαρακτηρισμού ή μεταβίβασης λεωφορείου Δημοσίας Χρήσεως που ανήκει στην ικανότητα του νομικού προσώπου των ΚΤΕΛ, ΚΤΕΛ Α.Ε. και των εταιρειών του άρθρου 29 του ν. 588/1977 είναι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι μέτοχοι των φορέων αυτών.~~

Η ανωτέρω διάταξη δεν έχει εφαρμογή μετά την ισχύ της νεώτερης ρύθμισης με την παράγραφο 1 του άρθρου 29 του Ν.4313/2014 (Α 261) που παρατίθεται στη σελίδα 65.

Άρθρο 54Α

Παροχή συγκοινωνιακού έργου εντός κλειστών γεωγραφικών περιοχών (νήσων) που δεν αποτελούν ίδιοι νομό

- «1. Σε κλειστές γεωγραφικές περιοχές (νησιά) που δεν αποτελούν ίδιο νομό και των οποίων η συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση παρέχεται από μεμονωμένους μεταφορείς επιβατών, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, δύναται να ανατεθεί η συνέχιση παροχής του συνόλου ή μέρους του συγκοινωνιακού έργου της νήσου, σε εταιρεία οποιασδήποτε νομικής μορφής που ιδρύεται από τους μεμονωμένους αυτοκινητιστές παρόχους του συνόλου ή μέρους του έργου αυτού, εφόσον εντός έξι (6) μηνών από την ισχύ του παρόντος άρθρου υποβάλλουν σχετική πρόταση – αίτημα προς την οικεία Περιφέρεια, η οποία εκδίδει την εγκριτική απόφαση εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή του αιτήματος.
2. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση της εγκριτικής απόφασης της οικείας Περιφέρειας της παραγράφου 1, ιδρύονται οι νέες εταιρείες ανάληψης του συνόλου ή μέρους του έργου των περιοχών αυτών που εκτελούσαν οι μεμονωμένοι μεταφορείς, ως το έργο παρέχονταν από τους μεταφορείς αυτούς, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (γραμμές, διαδρομές, τακτικά δρομολόγια, κόμιστρα, κ.λπ.).
3. Σε περίπτωση που οι μεμονωμένοι μεταφορείς ιδρύσουν ανώνυμη εταιρεία του εδαφίου α' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν.2963/2001 (Α 268), για την προς ίδρυση εταιρεία εφαρμόζονται στο σύνολό τους οι ρυθμίσεις του άρθρου 3 του ν.2963/2001, όπως ισχύει.
4. Από της ημερομηνίας αναθέσεως του ως άνω έργου σε εταιρείες, εφαρμόζονται στο σύνολό τους οι ρυθμίσεις του ν.2963/2001 ως ισχύει κάθε φορά, ως και οι ρυθμίσεις του π.δ. 967/1979 που δεν αντίκειται στις ρυθμίσεις του ν.2963/2001, έως την εφαρμογή για τις περιοχές αυτές των ρυθμίσεων του ν.4199/2013»

Το άρθρο 54Α προστέθηκε μετά το άρθρο 54 με την παρ. 1 του άρθρου 51 του Ν.4313/2014 (Α 261).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (Ρ.Α.Ε.Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΣΤΑΣΗ - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ - ΘΗΤΕΙΑ – ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Άρθρο 55 Σύσταση

- Συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Ρυθμιστική Αρχή

Επιβατικών Μεταφορών» (P.A.E.M.), η οποία έχει έδρα την Αθήνα.

2. Η P.A.E.M. απολαμβάνει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και οικονομικής αυτοτέλειας.
3. Η P.A.E.M. ενεργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρήσεις ή τους φορείς ή τις δημόσιες αρχές που εκτελούν ή εποπτεύουν δημόσιες υπεραστικές μεταφορές επιβατών.
4. Κάθε χρόνο η P.A.E.M. υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων έκθεση πεπραγμένων.

Άρθρο 56 **Συγκρότηση της P.A.E.M.**

1. Η P.A.E.M. αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τρία μέλη.
2. Αν για οποιονδήποτε λόγο κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν ή απωλέσουν την ιδιότητα του μέλους, η P.A.E.M. έχει νόμιμη συγκρότηση, αν τα λοιπά μέλη επαρκούν, ώστε να υπάρχει απαρτία κατά τις συνεδριάσεις της.

3. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της P.A.E.M. διορίζονται από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με την περίπτωση η' του άρθρου 14 και το άρθρο 43Α του Κανονισμού της Βουλής. Τα λοιπά μέλη της P.A.E.M. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Η παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 51 του Ν.4313/2014 (Α 261).

4. Ο διορισμός των μελών της P.A.E.M. δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από την ημερομηνία της δημοσίευσης.
5. Τα μέλη της P.A.E.M. είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα ή εμπειρία στον τεχνικό, οικονομικό ή νομικό τομέα ή στον τομέα των συγκοινωνιών.

Άρθρο 57 **Ανεξαρτησία των μελών της P.A.E.M. – Ασυμβίβαστα**

1. Τα μέλη της P.A.E.M. είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί και απολαύουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
2. Τα μέλη της P.A.E.M. δεν επιτρέπεται να κατέχουν θέση δημοσίου ή μετακλητού υπαλλήλου στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή να εργάζονται ή να κατέχουν διοικητική θέση σε φορείς ή νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από αυτό ή να είναι μέλη άλλης ανεξάρτητης αρχής ή αιρετά όργανα ή υπάλληλοι Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
3. Δεν συνιστά ασυμβίβαστο για τα μέλη της P.A.E.M. η άσκηση διδακτικών καθηκόντων μέλους Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. με καθεστώς μερικής απασχόλησης, η άσκηση καθηκόντων μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και η άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, με την επιφύλαξη ότι κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν παρέχονται υπηρεσίες σε πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών ή συμμετέχουν σε διαγωνισμούς που προκηρύσσει η P.A.E.M..
4. Τα μέλη της P.A.E.M. δεν επιτρέπεται να έχουν επιχειρήσεις ή να συμμετέχουν ως εταίροι ή μέτοχοι σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με τις οδικές μεταφορές επιβατών ή σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων ή να κατέχουν θέσεις στα διοικητικά όργανα ή να συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή άλλης φύσεως διαρκή επαγγελματική συνεργασία με παρόμοιες επιχειρήσεις ή να προσπορίζονται όφελος

από υπηρεσίες προς επιχειρήσεις μεταφοράς επιβατών για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους και για δύο χρόνια μετά τη λήξη της.

5. Τα ασυμβίβαστα της προηγούμενης παραγράφου υφίστανται για τα μέλη της P.A.E.M. και όταν αυτά συντρέχουν στο πρόσωπο συζύγων και συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του δευτέρου βαθμού.

6. Μέλη της P.A.E.M. που εμπίπτουν στα ασυμβίβαστα του παρόντος άρθρου εκπίπτουν αυτοδικαίως από τη θέση τους.

Η διαπίστωση της έκπτωσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ο οποίος ταυτόχρονα προβαίνει σε αντικατάσταση του εκπεσόντος μέλους για το υπόλοιπο της θητείας, με τη διαδικασία του άρθρου 57 παράγραφος 3 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 58 **Υποχρεώσεις μελών της P.A.E.M.**

1. Τα μέλη της P.A.E.M. έχουν υποχρέωση να τηρούν αμεροληψία και αντικειμενικότητα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
2. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, αλλά και τρία χρόνια μετά την αποχώρηση τους με οποιονδήποτε τρόπο, τα μέλη της P.A.E.M. έχουν υποχρέωση εχεμύθειας.
3. Μέλη της P.A.E.M., τα οποία κατά τη διάρκεια της θητείας τους απέκτησαν από κληρονομία εταιρικά μερίδια ή μετοχές σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με τις οδικές μεταφορές επιβατών, έχουν υποχρέωση να απέχουν από την ενάσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής και διοίκησης παρόμοιων επιχειρήσεων.
Στην ίδια υποχρέωση υπάγονται οι σύζυγοι και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του δευτέρου βαθμού.
4. Τα μέλη της P.A.E.M. υποβάλλουν κατ' έτος δήλωση περιουσιακής κατάστασης, όπως προβλέπεται από το ν. 3213/2003 (Α 309).

Άρθρο 59 **Θητεία - Υπηρεσιακή κατάσταση των μελών**

1. Η θητεία των μελών της P.A.E.M. είναι πενταετής και μετά τη λήξη της παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων μελών.
Η θητεία κάθε μέλους μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά.
2. Ο Πρόεδρος της P.A.E.M. είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Ο Αντιπρόεδρος είναι πλήρους απασχόλησης.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών της P.A.E.M. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της P.A.E.M..
4. Κατά τη διάρκεια της θητείας του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της P.A.E.M. αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
Στα μέλη της P.A.E.M. επιτρέπεται η άσκηση καθηκόντων μέλους διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. με καθεστώς μερικής απασχόλησης.
5. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της P.A.E.M., εάν προέρχονται από φορέα του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 2190/1994, μετά τη λήξη

της θητείας τους επανέρχονται αυτοδικαίως στη θέση που κατείχαν πριν από το διορισμό τους.

Για τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο, εφόσον είναι μέλη Δ.Ε.Π. ή Ερευνητικού Προσωπικού των Α.Ε.Ι. χορηγείται άδεια από τα αρμόδια όργανα του οικείου Α.Ε.Ι.

6. Η θητεία του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Ρ.Α.Ε.Μ. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκεια της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη τους. Αν η θέση που κατείχαν ή στην οποία έχουν εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχονται σε ομοιόβαθμη προσωποπαγή θέση στον ίδιο κλάδο και στον ίδιο βαθμό, με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Η προσωποπαγής θέση καταργείται αυτοδικαίως με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση τους.

7. Μέλος της Ρ.Α.Ε.Μ., υπαγόμενο στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., εάν κατά τη διάρκεια της θητείας του προαχθεί, ύστερα από αίτηση του προς την υπηρεσία από την οποία προέρχεται, στο βαθμό του Διευθυντή ή του Γενικού Διευθυντή, επιστρέφει στην υπηρεσία του και η θητεία του λήγει αυτοδικαίως.

Άρθρο 60 **Πειθαρχική ευθύνη των μελών**

1. Όλα τα μέλη της Ρ.Α.Ε.Μ. υπέχουν πειθαρχική ευθύνη για παραβάσεις των υποχρεώσεων τους, που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.
2. Τα πειθαρχικά παραπτώματα των μελών της Ρ.Α.Ε.Μ. παραπέμπονται στο ίδιο πειθαρχικό συμβούλιο, το οποίο προβλέπεται από το άρθρο 24 του ν. 3891/2010 για τα μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων (Ρ.Α.Σ.). Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της Ρ.Α.Ε.Μ..
3. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου κινεί ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
4. Με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τις πειθαρχικές ποινές και την πειθαρχική διαδικασία των μελών της Ρ.Α.Ε.Μ..

Άρθρο 61 **Έκπτωση μελών – Αντικατάσταση**

1. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας μέλους της Ρ.Α.Ε.Μ. εκδοθεί εις βάρος του τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα ή οποιοδήποτε κακούργημα, επέρχεται αυτοδίκαια έκπτωση από τη θέση του.
2. Αν μέλος της Ρ.Α.Ε.Μ. παραπεμφθεί για να δικαστεί για ποινικό αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου ή για οποιοδήποτε κακούργημα, επέρχεται αυτοδικαίως αναστολή της θητείας του, μέχρις την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.
3. Αν κενωθεί θέση μέλους της Ρ.Α.Ε.Μ. για οποιονδήποτε λόγο, όπως ιδίως λόγω θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης, ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων διορίζει νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας.

Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση αναστολής της θητείας μέλους της Ρ.Α.Ε.Μ. για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή.

~~Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις για το διορισμό νέου μέλους αποτείται γνώμη της~~

Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής.

Η σχετική απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ισχύει από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου αυτής καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 51 του Ν.4313/2014 (Α 261).

Άρθρο 62
Εκπροσώπηση της Ρ.Α.Ε.Μ.

1. Η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει ικανότητα δικαίου και παρίσταται αυτοτελώς ως διάδικος στα δικαστήρια σε κάθε είδους δίκες.
2. Ο Πρόεδρος, και όταν αυτός κωλύεται ο Αντιπρόεδρος, εκπροσωπεί τη Ρ.Α.Ε.Μ. έναντι κάθε άλλης αρχής ή έναντι τρίτων, δικαστικώς και εξωδικώς.
3. Η Ρ.Α.Ε.Μ. μπορεί με απόφαση της να ορίζει και άλλο μέλος της ή μη, το οποίο θα την εκπροσωπεί για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΝΘΕΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Άρθρο 63
Συνεδριάσεις – Απαρτία

1. Η Ρ.Α.Ε.Μ. συνέρχεται στην έδρα της κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου της τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Δύναται να συνεδριάζει και εκτός έδρας ή με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη).
2. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της Ρ.Α.Ε.Μ. που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου. Ο γραμματέας παρίσταται κατά τις συνεδριάσεις.
3. **Στις συνεδριάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ. εκτός του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών αυτής συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος, ένας εκπρόσωπος της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών Υπεραστικών Συγκοινωνιών και ένας εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Συνδικάτων Μεταφορών Ελλάδος, που ορίζονται από τους φορείς αυτούς.**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 51 του Ν.4313/2014 (Α 261).

Η Ρ.Α.Ε.Μ. μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις της, προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή στοιχείων, υπηρεσιακούς παράγοντες ή και τρίτους, οι οποίοι αποχωρούν σε κάθε περίπτωση πριν την ψηφοφορία. Λεπτομέρειες ορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης.

4. Η Ρ.Α.Ε.Μ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει νομίμως, εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση τρία (3) τουλάχιστον μέλη, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος ή, απουσιάζοντος αυτού, ο Αντιπρόεδρος.

Η απαρτία πρέπει να υπάρχει σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης και κατά την ψηφοφορία.

5. Αν απαιτούνται διαδοχικές συνεδριάσεις που διεξάγονται σε διαφορετικό χρόνο, η νομιμότητα της σύνθεσης της ΡΑΕ.Μ. δεν επηρεάζεται από την τυχόν εναλλαγή των μελών που συμμετέχουν.

6. Για τη λειτουργία της Ρ.Α.Ε.Μ. εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης και συμπληρωματικά οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α 45).

Άρθρο 64 **Πρόσκληση μελών – Συνεδριάσεις**

1. Ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Ε.Μ. καθορίζει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο των συνεδριάσεων, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που πρόκειται να συζητηθούν και καλεί τα μέλη να συμμετάσχουν.

2. Κάθε μέλος της Ρ.Α.Ε.Μ. έχει δικαίωμα να ζητήσει εγγράφως την ένταξη θέματος στην ημερήσια διάταξη. Ο Πρόεδρος υποχρεούται να συμπεριλάβει το προτεινόμενο θέμα σε κάποια από τις επόμενες τρεις συνεχείς συνεδριάσεις από την υποβολή του αιτήματος.

3. Η πρόσκληση των μελών, η οποία περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, γνωστοποιείται στα μέλη της Ρ.Α.Ε.Μ. τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση. Η γνωστοποίηση μπορεί να γίνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, καθώς επίσης και με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Η προθεσμία αυτή μπορεί σε περίπτωση κατεπείγοντος, να συντμηθεί με απόφαση του Προέδρου, όμως τότε, η πρόσκληση πρέπει να είναι έγγραφη.

4. Πρόσκληση των μελών της ΡΑΕ.Μ. δεν απαιτείται όταν οι συνεδριάσεις γίνονται σε ημερομηνίες τακτές, που ορίζονται με απόφαση της, η οποία και γνωστοποιείται στα μέλη της.

Πρόσκληση δεν απαιτείται, επίσης, όταν μέλος της Ρ.Α.Ε.Μ. έχει δηλώσει, πριν από τη συνεδρίαση, κώλυμα συμμετοχής του σε αυτήν ή όταν το κώλυμα τούτο είναι γνωστό στον Πρόεδρο.

5. Αν κατά τη συνεδρίαση απουσιάσει μέλος της Ρ.Α.Ε.Μ. το οποίο δεν είχε προσκληθεί, η συνεδρίαση είναι παράνομη. Αν υπήρξαν πλημμέλειες ως προς την κλήτευση μέλουνς, η ΡΑΕ.Μ. συνεδριάζει νομίμως, αν το μέλος αυτό παρίσταται κατά τη συνεδρίαση και δεν αντιλέγει.

Άρθρο 65 **Υποχρεωτική σύγκληση της Ρ.Α.Ε.Μ.**

1. Ο Πρόεδρος έχει υποχρέωση να συγκαλέσει τη Ρ.Α.Ε.Μ. αν το ζητήσει εγγράφως ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ο οποίος προσδιορίζει και τα προς συζήτηση θέματα.

2. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου η σύγκληση της Ρ.Α.Ε.Μ. πρέπει να γίνει εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος. Αν παρέλθει η ως άνω προθεσμία, ο Αντιπρόεδρος υποχρεούται να συγκαλέσει τη Ρ.Α.Ε.Μ. χωρίς καθυστέρηση.

3. Η σύγκληση είναι υποχρεωτική και όταν το ζητήσουν δύο τουλάχιστον μέλη της Ρ.Α.Ε.Μ. με αίτηση τους προς τον Πρόεδρο, στην οποία πρέπει να ορίζουν και τα θέματα της ημερησίας διατάξεως.

Ο Πρόεδρος μπορεί να εντάξει τα προτεινόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης από την υποβολή του αιτήματος, αν αυτή δεν απέχει πάνω από δέκα ημέρες από τη λήψη του αιτήματος.

Σε διαφορετική περίπτωση η Ρ.Α.Ε.Μ. συγκαλείται νομίμως και με πρόσκληση των αιτούντων μελών.

Άρθρο 66 **Διεξαγωγή των συνεδριάσεων**

1. Στις συνεδριάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ. συζητούνται και λαμβάνονται αποφάσεις μόνο για τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη.

Κατ' εξαίρεση, μπορούν να συζητηθούν και θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, αν είναι παρόντα όλα τα μέλη και συμφωνούν για τη συζήτηση τους.

2. Ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Ε.Μ. κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη των συνεδριάσεων, διευθύνει τις εργασίες και φροντίζει για την εφαρμογή του νόμου και την εύρυθμη λειτουργία της.

Άρθρο 67 **Πρακτικά συνεδριάσεων**

1. Για τις συνεδριάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ. συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παριστάμενων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική αναφορά στο περιεχόμενο τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και οι αποφάσεις που λήφθηκαν.

2. Στο πρακτικό καταχωρίζονται οι γνώμες των μελών που μειοψήφησαν και τα ονόματα αυτών.

3. Αν πρόκειται για συνεδρίαση της Ρ.Α.Ε.Μ. προς διατύπωση απλής γνώμης, στο οικείο πρακτικό καταχωρίζονται υποχρεωτικώς όλες οι επιμέρους γνώμες που διατυπώθηκαν και τέθηκαν σε ψηφοφορία.

4. Το πρακτικό συντάσσεται από το μέλος ή υπάλληλο της Ρ.Α.Ε.Μ. που επιφορτίζεται με το καθήκον αυτό από τον Πρόεδρο και επικυρώνεται από τον Πρόεδρο.

5. Τα τηρούμενα κατά τις συνεδριάσεις πρακτικά, καθώς και οι φάκελοι των υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν από τη Ρ.Α.Ε.Μ. είναι προσιτά στους άμεσα ενδιαφερόμενους, εκτός και εάν έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 68 **Αποφάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ.**

1. Οι αποφάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ. λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών και φανερή ψηφοφορία. Αν υπάρξει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

2. Αν η συζήτηση της υπόθεσης διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάση, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση.

3. Οι αποφάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ. πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες και καταχωρίζονται σε ιδιαίτερο βιβλίο. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την καταχώρηση αυτή, ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα της και κοινοποιούνται στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Άρθρο 69
Έλεγχος των αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.Μ.

1. Οι κανονιστικές αποφάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ. προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως στο Συμβούλιο της Επικρατείας.
Αίτηση ακυρώσεως μπορεί να υποβάλει και ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
2. Οι ατομικές διοικητικές πράξεις της Ρ.Α.Ε.Μ. προσβάλλονται με ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίηση της προσβαλλόμενης πράξεως στον ενδιαφερόμενο. Ο Υπουργός αποφασίζει επί της προσφυγής εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της, άλλως θεωρείται ότι η προσφυγή απορρίφθηκε με αίτηση ακυρώσεως στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών.
3. Κατά των λοιπών αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.Μ., ιδίως εκείνων που αφορούν στην επιβολή κυρώσεων, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.
4. Η προθεσμία για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως ή της προσφυγής, καθώς και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση των προσβαλλόμενων αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.Μ..
Αναστολή δύναται να χορηγηθεί από το αρμόδιο Δικαστήριο κατά τις ισχύουσες διατάξεις.
5. Η συζήτηση προσφυγής κατά αποφάσεως της Ρ.Α.Ε.Μ. που αφορά στην επιβολή προστίμου είναι παραδεκτή, αν έχει καταβληθεί το 10% του επιβληθέντος προστίμου.
6. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί αιτήσεων ακυρώσεως ή προσφυγών κατά αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.Μ. μπορεί να ασκηθεί κατά περίπτωση έφεση ή αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ρ.Α.Ε.Μ.

Άρθρο 70
Κανονιστικές αρμοδιότητες

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών (Ρ.Α.Ε.Μ.) έχει την αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στις οδικές υπεραστικές μεταφορές επιβατών, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και ειδικότερα να θεσπίζει διατάξεις που αφορούν:
 - α) στη ρύθμιση των προϋποθέσεων και του τρόπου χορήγησης αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης ή και τη χορήγηση αποζημίωσης στις δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών,
 - β) στους σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων και τις εγκαταστάσεις υποδομής εν γένει που εντάσσονται στο δημόσιο δίκτυο υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών και στη διασφάλιση της πρόσβασης σε αυτούς, στον τρόπο χρέωσης για τη χρήση των σταθμών, καθώς και στον τρόπο ένταξης στο δημόσιο δίκτυο ιδιωτικών σταθμών υπεραστικών λεωφορείων και τις εν γένει υποχρεώσεις αυτών,
 - γ) στην αναγκαία οργάνωση και στις υποχρεώσεις των φορέων που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών συμπεριλαμβανομένων και των γραμμών ελεύθερης επιλογής,

- δ) στη διασφάλιση της ασφάλειας και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στις υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών,
- ε) στα δικαιώματα των επιβατών με βάση την ισχύουσα ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία και στον τρόπο άσκησης τους,
- στ) στον τρόπο διενέργειας των ανοικτών διαγωνισμών για την ανάθεση υπηρεσιών υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών με χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης ή και αποζημίωση,
- ζ) στις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τον τρόπο απευθείας ανάθεσης μεταφορικού έργου στις υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών,
- η) στον τρόπο σχεδιασμού και τα κριτήρια χαρακτηρισμού των υπεραστικών γραμμών σε γραμμές με αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης ή και με δικαίωμα αποζημίωσης,
- θ) στα κριτήρια και τον τρόπο καθορισμού των γραμμών ελεύθερης επιλογής και τη ρύθμιση των κανόνων λειτουργίας τους για τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών προς το επιβατικό κοινό,
- ι) στον τρόπο καθορισμού του ανώτατου ορίου χρέωσης των επιβατών ή για ορισμένες κατηγορίες επιβατών στις υπεραστικές γραμμές με αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης ή και δικαίωμα αποζημίωσης,
- ια) στις κυρώσεις που επιβάλλονται στους παραβάτες του παρόντος νόμου και των κανονισμών ή αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.Μ., στη διαδικασία ελέγχου και διαπίστωσης των παραβάσεων, στην είσπραξη των επιβαλλόμενων προστίμων και στις αντιρρήσεις των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων,
- ιβ) στις προϋποθέσεις και τις τεχνικές λεπτομέρειες για την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων εξυπηρέτησης των επιβατών, ηλεκτρονικής εκδόσεως εισιτηρίων και είσπραξης κομίστρων και συστημάτων τηλεματικής για τη διαχείριση της κυκλοφορίας των λεωφορείων,
- ιγ) στην εφαρμογή προτύπων ποιότητας και συστημάτων ελέγχου των παρεχόμενων υπηρεσιών δημοσίων υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών,
- ιδ) στον τρόπο τήρησης στοιχείων για το εκτελούμενο μεταφορικό έργο και στη συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων,
- ιε) στις διαδικασίες για διάφορα θέματα της αρμοδιότητας της,
- ιστ) στον τρόπο ανάθεσης με διαγωνισμό ή χωρίς διαγωνισμό έργου σιδηροδρομικών μεταφορών.

Άρθρο 71

Ρυθμιστικές αρμοδιότητες

- Η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα πέραν των προβλεπομένων στις συμβάσεις με τους Αναδόχους και λοιπούς φορείς για τη διασφάλιση της συνεχούς προσφοράς δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών.
- Επίσης η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα για τη διασφάλιση της ακώλυτης πρόσβασης όλων των χρηστών στις δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών και όλων των φορέων που εκτελούν δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών στους σταθμούς και τις λοιπές εγκαταστάσεις που είναι ενταγμένοι στο δημόσιο δίκτυο.
- Για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει την αρμοδιότητα να απευθύνει οδηγίες ή συστάσεις και να επιβάλει τα κατά περίπτωση αναγκαία ρυθμιστικά μέτρα.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και όταν η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει αποχρώσες ενδείξεις ότι η παράβαση διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ενέχει άμεση, σοβαρή και επικείμενη απειλή για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια υγεία ή θα προξενήσει σοβαρά οικονομικά ή λειτουργικά προβλήματα στη λειτουργία της αγοράς των υπεραστικών οδικών επιβατικών μεταφορών, μπορεί να λαμβάνει έκτακτα προσωρινά μέτρα προς αντιμετώπιση της κατάστασης, πριν τη λήψη οριστικής απόφασης, η οποία λαμβάνεται μετά από ακρόαση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.
5. Η απόφαση της Ρ.Α.Ε.Μ. περί των προσωρινών μέτρων είναι άμεσα εκτελεστή και μπορεί να επιβάλει ταυτόχρονα και διοικητικό πρόστιμο μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης.
6. Η διαδικασία λήψεως προσωρινών μέτρων καθορίζεται με τον Κανονισμό Ακροάσεων. Στον ενδιαφερόμενο παρέχεται δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις του και να προτείνει μέτρα αποκατάστασης. Εάν αυτά κριθούν επαρκή, η Ρ.Α.Ε.Μ. ανακαλεί τα προσωρινά μέτρα και επικυρώνει τα προτεινόμενα από την επιχείρηση μέτρα αποκατάστασης.
7. Τα προσωρινά μέτρα της Ρ.Α.Ε.Μ. έχουν ισχύ μέγιστης διάρκειας τριών μηνών, η οποία, σε περιπτώσεις μη ολοκλήρωσης των διαδικασιών συμμόρφωσης, μπορεί να παραταθεί για ακόμη τρεις μήνες.

Άρθρο 72 **Προκήρυξη διαγωνισμών – Συμβάσεις**

1. Η Ρ.Α.Ε.Μ. είναι αρμόδια για την προκήρυξη διαγωνισμών για την ανάθεση δημοσίων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών με τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος εκμετάλλευσης ή και αποζημίωσης και την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων με τους Αναδόχους σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.
2. Επίσης η Ρ.Α.Ε.Μ. είναι αρμόδια για την απευθείας ανάθεση συμβάσεων υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, καθώς επίσης και για τη σύναψη συμβάσεων για την εκτέλεση υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών στις γραμμές ελεύθερης επιλογής.
3. Κατ' εξαίρεση η Ρ.Α.Ε.Μ. είναι αρμόδια για την ανάθεση με ή χωρίς διαγωνισμό σιδηροδρομικού μεταφορικού έργου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 73 **Καταγγελίες για παραβίαση των δικαιωμάτων των επιβατών**

1. Η Ρ.Α.Ε.Μ. εξετάζει καταγγελίες για παραβίαση του Κανονισμού και των διατάξεων του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού διατάξεων.
2. Οι Περιφέρειες εξετάζουν καταγγελίες επιβατών ή άλλων φορέων για παραβίαση των διατάξεων του Κανονισμού Ε.Ε. 181/2011 ή του παρόντος νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού διατάξεων για τα δικαιώματα των επιβατών.

Άρθρο 74 **Διενέργεια ακροάσεων**

1. Για τη διαπίστωση παραβάσεων των διατάξεων για τις υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών ή για την εξέταση ζητημάτων που έχουν πολύπλοκο τεχνικό χαρακτήρα, η Ρ.Α.Ε.Μ. καλεί σε ακρόαση πρόσωπα που έχουν ειδικές γνώσεις για τα

εξεταζόμενα θέματα είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν έγγραφης καταγγελίας οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

2. Η διαδικασία διεξαγωγής των ακροάσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με Κανονισμό Ακροάσεων που εκδίδει η Ρ.Α.Ε.Μ., ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε.Μ.

Άρθρο 75 **Λοιπές αρμοδιότητες**

1. Η Ρ.Α.Ε.Μ. επεξεργάζεται και προτείνει στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τις αναγκαίες νομοθετικές διατάξεις για θέματα υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών.

2. Συντάσσει και υποβάλλει εισηγήσεις προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή ανεξάρτητη Αρχή για θέματα της αρμοδιότητας της.

3. Ανταλλάσσει πληροφορίες και συνεργάζεται με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τις αρμοδιότητες της και μετέχει σε κάθε δράση για το συντονισμό των αντιστοίχων φορέων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

4. Μετά από αίτημα του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή και αυτεπαγγέλτως, η Ρ.Α.Ε.Μ. γνωμοδοτεί για κάθε θέμα που άπτεται των αρμοδιοτήτων της.

5. Η Ρ.Α.Ε.Μ. μπορεί να αποκτά κατά κυριότητα ακίνητα για την κατασκευή έργων υποδομής των υπεραστικών οδικών μεταφορών επιβατών, να προκηρύσσει διαγωνισμούς και να αναθέτει σε τρίτους την κατασκευή των αναγκαίων έργων υποδομής του δημοσίου δικτύου και να εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση τους με κάθε νόμιμο τρόπο.

Δύναται επίσης να συμμετέχει σε Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) για την απόκτηση, κατασκευή, εκμετάλλευση και λειτουργία έργων υποδομής, ιδίως σταθμών υπεραστικών λεωφορείων.

«6. Η Ρ.Α.Ε.Μ. είναι αρμόδια για το σύνολο των οδικών επιβατικών μεταφορών, πλην των δημόσιων συγκοινωνιών που εκτελούνται εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής όπως αυτή ορίζεται στο ν. 3852/2010 (Α' 87) εκτός της Π.Ε. Νήσων, για:

α. Την εξέταση σε δεύτερο βαθμό καταγγελιών επιβατών που δεν επιλύθηκαν από τα αρμόδια πρωτοβάθμια όργανα, καθώς και αντιρρήσεων κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων αυτών σχετικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις του

«Κανονισμού Δικαιωμάτων Επιβατών», καθώς και του Κανονισμού (ΕΚ) 181/2011.

β. Την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/ 2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών (ΕΕ L 364 της 9.12.2004) για τον Κανονισμό (ΕΚ) 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν.».

Η παρ. 6 τίθεται όπως αυτή προστέθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 26 του Ν.4313/2014 (Α 261).

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**

**Άρθρο 76
Πόροι**

1. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Ρ.Α.Ε.Μ. και την καταβολή των αποζημιώσεων στους Αναδόχους εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ρ.Α.Ε.Μ., ο οποίος προσαρτάται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Τον προϋπολογισμό συντάσσει ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Ε.Μ., ο οποίος είναι και ο διατάκτης των δαπανών της.

2. Ποσοστό 0,5% επί του εκάστοτε ισχύοντος κομίστρου για υπεραστικές οδικές μεταφορές των επιβατών, καθώς και επί των ακαθαρίστων εισπράξεων από τέλη χρήσης δημοσίων σταθμών ή άλλων εγκαταστάσεων υπεραστικών λεωφορείων, αφαιρουμένων τυχόν κρατικών ενισχύσεων ή αντισταθμίσεων πάσης φύσεως, κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό και αποτελεί έσοδο της Ρ.Α.Ε.Μ.

3. Η εισφορά της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει να παρακρατείται από τις ΚΤΕΛ ΑΕ. και τα ΚΤΕΛ του ν. 2963/2001 που εκτελούν υπεραστικό συγκοινωνιακό έργο από την 1η Νοεμβρίου 2014 και καταβάλλεται κάθε τρίμηνο και το αργότερο εντός του επόμενου μήνα από τη λήξη κάθε τριμήνου.

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 51 του Ν.4313/2014 (Α 261).

Σε περίπτωση μη καταβολής της ως άνω εισφοράς το ποσόν καταλογίζεται εις βάρος της υπόχρεης επιχείρησης, βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο υπέρ της Ρ.Α.Ε.Μ. και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη διαδικασία υπολογισμού, είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης των πόρων των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

5. Με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης του άρθρου 81 του παρόντος νόμου δύνανται να προβλέπονται και άλλοι πόροι υπέρ της Ρ.Α.Ε.Μ., ιδίως από τέλη για την επεξεργασία φακέλων ανάθεσης έργου υπεραστικών γραμμών ελεύθερης επιλογής ή την παροχή άλλων υπηρεσιών.

6. Πόροι της Ρ.Α.Ε.Μ. αποτελούν και πάσης φύσεως επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων και κάθε άλλο έσοδο που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς.

**Άρθρο 77
Προϋπολογισμός - Ισολογισμός
Έλεγχος οικονομικών στοιχείων**

1. Η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει υποχρέωση να συντάσσει προϋπολογισμό του επόμενου έτους, ο οποίος υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών.

2. Για κάθε οικονομική χρήση, η οποία ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος, η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει υποχρέωση να συντάσσει και να δημοσιεύει ισολογισμό και

οικονομικές καταστάσεις, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης του άρθρου 81 του παρόντος νόμου.

3. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων, των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο ορκωτούς ελεγκτές ή ελεγκτική εταιρεία.

4. Η P.A.E.M. υπόκειται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 78 **Θετικά οικονομικά αποτελέσματα**

1. Αν από την οικονομική διαχείριση της P.A.E.M., εκάστου έτους, προκύπτει θετικό οικονομικό αποτέλεσμα, ποσοστό του αποτελέσματος αυτού αποδίδεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό ως δημόσιο έσοδο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
2. Το αποδιδόμενο ποσοστό, που δεν θα υπερβαίνει το 80% επί του θετικού αποτελέσματος, καθώς και οι σχετικές λεπτομέρειες, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
3. Το ποσό που παραμένει στη P.A.E.M. διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού προς κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Ρ.Α.Ε.Μ.

Άρθρο 79 **Αρμοδιότητες Προέδρου – Αντιπροέδρου**

1. Ο Πρόεδρος της P.A.E.M. έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης του άρθρου 81.
2. Ο Πρόεδρος προϊσταται όλων των υπηρεσιών της P.A.E.M., διευθύνει τη λειτουργία τους και ασκεί την πειθαρχική εξουσία επί του προσωπικού.
3. Ο Πρόεδρος μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων της P.A.E.M. και την εν γένει εύρυθμη λειτουργία της.
4. Ο Πρόεδρος μπορεί με απόφαση του να εξουσιοδοτήσει άλλα μέλη της P.A.E.M. ή στελέχη από το προσωπικό της να υπογράφουν «με εντολή προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της αρμοδιότητας του.
5. Ο Αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν αυτός κωλύεται, και ασκεί τις αρμοδιότητες που εκχωρούνται με απόφαση της P.A.E.M..

Άρθρο 80 **Προσωπικό της Ρ.Α.Ε.Μ.**

1. Η P.A.E.M. έχει ίδιο προσωπικό. Για τη στελέχωση της συνιστώνται τριάντα τρεις (33) θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ως εξής: α) δέκα (10) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ. 50/2001 (Α 39), β) είκοσι (20) θέσεις τακτικού προσωπικού και γ) τρεις (3) θέσεις γραμματέων.

Ο συνολικός αριθμός θέσεων προσωπικού και η ανωτέρω κατανομή μπορεί να τροποποιηθεί με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης του άρθρου 81.

2. Η κάλυψη των ανωτέρω θέσεων προσωπικού γίνεται ως εξής:

α) Δύο (2) θέσεις από τις είκοσι (20) θέσεις που συνεστήθησαν με το άρθρο 30 του ν. 3891/2010 ως θέσεις εργασίας τακτικού προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων (P.A.Σ.) μεταφέρονται στη P.A.E.M. και μετατρέπονται σε σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

β) Είκοσι τρεις (23) θέσεις από τις είκοσι οκτώ (28) θέσεις που συνεστήθησαν με το άρθρο 30 του ν. 3891/2010 ως θέσεις εργασίας Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων (P.A.Σ.) μεταφέρονται στη P.A.E.M.. Από τις θέσεις αυτές δεκατρείς (13) μετατρέπονται σε θέσεις εργασίας τακτικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

γ) Πέντε (5) θέσεις τακτικού προσωπικού θα καλυφθούν με μετατάξεις πλεονάζοντος προσωπικού από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

δ) Τρεις (3) θέσεις για τη γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της P.A.E.M., οι οποίες καλύπτονται με μετατάξεις από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

3. Το προσωπικό που αναφέρεται στα εδάφια α', β' και γ' της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου προσλαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 2527/1997 (Α 206) κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006 (Α 280), όπως ισχύει και έκδοσης απόφασης κατανομής του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α 40).

4. Στις κενές θέσεις τακτικού ή ειδικού επιστημονικού προσωπικού της P.A.E.M. μπορεί να μετατάσσεται και προσωπικό που έχει σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου. Με τη μετάταξη η σχέση εργασίας μετατρέπεται σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Ως προς τη μισθολογική και εν γένει υπηρεσιακή εξέλιξη του μετατασσόμενου εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την καταλαμβανόμενη θέση, λαμβανομένης υπόψη της συνολικής προϋπηρεσίας. Το μετατασσόμενο προσωπικό δύναται να επιλέξει να εξακολουθήσει να ασφαλίζεται στους ίδιους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Σε διαφορετική περίπτωση ισχύουν οι κείμενες διατάξεις για διαδοχική ασφάλιση.

5. Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της P.A.E.M. σε προσωπικό κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, επιτρέπεται, με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού να μεταφέρεται και να εντάσσεται σε οργανικές θέσεις της P.A.E.M., κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, προσωπικό που υπηρετεί σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994, εφόσον έχει τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για την πρόσληψη στις αντίστοιχες θέσεις.

Η επιλογή των μεταφερομένων και εντασσομένων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της P.A.E.M. μετά από σχετική δημόσια ανακοίνωση, στην οποία καθορίζονται και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για τους ενδιαφερομένους.

6. Για την κάλυψη των αναγκών της P.A.E.M. σε προσωπικό μπορεί, μετά από πρόταση της και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, να αποσπάται προσωπικό από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 για χρονικό διάστημα τριών ετών, που μπορεί να ανανεωθεί για μία ακόμα φορά.

Το προσωπικό που αποσπάται εξακολουθεί να λαμβάνει τις αποδοχές της θέσης που κατέχει στον φορέα προέλευσης του σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις.

7. Οι αποδοχές του προσωπικού της P.A.E.M. (περιλαμβανομένων των

αποσπασμένων) καθορίζονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 81 **Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης**

1. Υστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε.Μ., με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων θεσπίζεται Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕΜ.
2. Στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης ρυθμίζονται ιδίως:
 - α) η εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της Ρ.Α.Ε.Μ.,
 - β) το οργανόγραμμα, όπου προβλέπεται η διάρθρωση των υπηρεσιών της Ρ.Α.Ε.Μ. και οι αρμοδιότητες τους, καθώς και οι θέσεις ευθύνης του προσωπικού,
 - γ) ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού, η κατανομή τους κατά κλάδους και η πειθαρχική διαδικασία,
 - δ) ζητήματα προμηθειών,
 - ε) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία της και την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
3. Η Ρ.Α.Ε.Μ. μπορεί να προβαίνει σε ανάθεση μελετών, έργων παροχής υπηρεσιών και προμηθειών για θέματα που άπτονται της λειτουργίας της. Η σύναψη και υλοποίηση των συμβάσεων αυτών διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της οικείας νομοθεσίας και από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης.

Άρθρο 82 **Νομικός Σύμβουλος – Δικηγόροι**

1. Συνιστάται μία (1) θέση Νομικού Συμβούλου, στην οποία προσλαμβάνεται, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006 (Α 280), όπως ισχύει, με πάγια αντιμισθία δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, ο οποίος διαθέτει δεκαετή τουλάχιστον δικηγορική εμπειρία, κατόπιν προσκλήσεως της Ρ.Α.Ε.Μ. για την εκδήλωση ενδιαφέροντος, στην οποία θα προσδιορίζονται τα ειδικότερα προσόντα για την κατάληψη της συγκεκριμένης θέσης.
2. Ο Νομικός Σύμβουλος της Ρ.Α.Ε.Μ. έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) τη δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής και β) τη νομική υποστήριξη των ενεργειών και αποφάσεων της Ρ.Α.Ε.Μ. με νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις.
3. Ο Νομικός Σύμβουλος δεν επιτρέπεται, για όσο χρόνο παρέχει νομικές υπηρεσίες στη Ρ.Α.Ε.Μ. να παρέχει αντίστοιχες υπηρεσίες με οποιαδήποτε έννομη σχέση σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εκτελούν μεταφορές επιβατών ή λειτουργούν σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων.
4. Συνιστάται επίσης μία (1) θέση δικηγόρου με έμμισθη εντολή, ο οποίος προσλαμβάνεται όπως και ο Νομικός Σύμβουλος.
5. Με πρόταση του Προέδρου της Ρ.Α.Ε.Μ. μπορεί να προσφεύγει στις υπηρεσίες εξωτερικού δικηγόρου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι αμοιβές για τις υπηρεσίες εξωτερικού δικηγόρου μετά από εισήγηση του Προέδρου της Ρ.Α.Ε.Μ..

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

**Άρθρο 83
Επιβαλλόμενες κυρώσεις**

1. Σε περίπτωση παράβασης του παρόντος νόμου ή των διατάξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του επιβάλλονται διαζευκτικά ή σωρευτικά οι παρακάτω διοικητικές κυρώσεις:
 - α) σύσταση για συμμόρφωση προς συγκεκριμένες διατάξεις της νομοθεσίας εντός ευλόγου χρόνου,
 - β) πρόστιμο από 5.000 ευρώ έως και 50.000 ευρώ σε περίπτωση σοβαρής παράβασης ή μη συμμόρφωσης προς σύσταση,
 - γ) πρόστιμο από 10.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ, σε περίπτωση υποτροπής.
2. Τις ως άνω διοικητικές κυρώσεις επιβάλλουν οι Περιφέρειες, αφού προηγουμένως δοθεί στον ενδιαφερόμενο δικαίωμα να εκθέσει τις απόψεις του σε εύλογο χρόνο. Λεπτομέρειες για τη διαδικασία διαπίστωσης και επιβολής κυρώσεων ρυθμίζονται στον Κανονισμό Ακροάσεων της Ρ.Α.Ε.Μ..
3. Κατά των αποφάσεων των Περιφερειών που επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα να προβάλει αντιρρήσεις ενώπιον της Ρ.Α.Ε.Μ., που έχουν χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής.
Η υποβολή αντιρρήσεων ασκείται εγγράφως εντός μηνός από την επίδοση της σχετικής αποφάσεως της Περιφέρειας. Η υποβολή αντιρρήσεων έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.
4. Η Ρ.Α.Ε.Μ. διατηρεί παράλληλη δυνατότητα ελέγχου εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου και των διατάξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Επίσης η Ρ.Α.Ε.Μ. έχει την αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων στις περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων από τους κατόχους αδειών για εξυπηρέτηση των γραμμάνων ελεύθερης επιλογής.
5. Η Ρ.Α.Ε.Μ. διατηρεί παράλληλη αρμοδιότητα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων.
6. Οι αποφάσεις της Ρ.Α.Ε.Μ. για την επιβολή προστίμων κοινοποιούνται στους ενδιαφερομένους. Εάν ο υπόχρεος καταβάλει το σύνολο του επιβληθέντος προστίμου εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της σχετικής απόφασης της Ρ.Α.Ε.Μ., το πρόστιμο μειώνεται αυτοδικαίως στα 2/3 του επιβληθέντος ποσού.

**Άρθρο 84
Βεβαίωση και είσπραξη προστίμων**

1. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. στο όνομα και για λογαριασμό της Ρ.Α.Ε.Μ..
2. Κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, με την απόφαση επιβολής προστίμου η Ρ.Α.Ε.Μ. μπορεί να ορίσει την καταβολή του ποσού του προστίμου σε δόσεις.

Άρθρο 117

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Το άρθρο 117 του παρόντος Κεφαλαίου καταργήθηκε μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης Α 27733/2213/2015 (Β 1181), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του

άρθρου 26 του Ν.4313/2014 (Α 261) «περί δικαιωμάτων επιβατών», σύμφωνα με τον Κανονισμό 181/2011 και σε συνδυασμό με την παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου και νόμου, που παρατίθενται στο Παράρτημα ΣΤ.

Παρατήρηση:

* Απαλείφθηκαν τα άρθρα από 85 έως και 116 και από 118 έως και 134, διότι δεν αφορούν στις οδικές υπεραστικές μεταφορές.

Άρθρο 135
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από το άρθρο 119 που αρχίζει από την ψήφισή του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2013

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΟΛΑΓ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ